

LP TH

L. V. B.

Inv. 218450

Janvārs 1914. g.

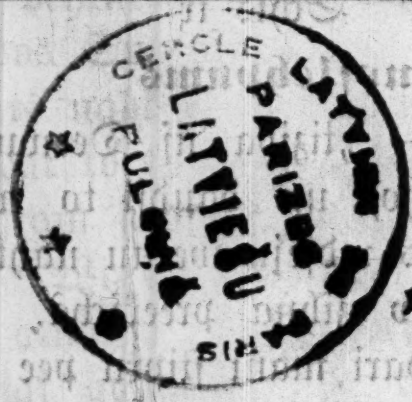
9. gads. — № 1. — 12

Kristīgs

Westnesis.

Redakcija un ekspedīcija: Rīga, „Golgas Nāma”, Hospitāla
 eelā 24. Telefons 73-12. (Rīga, Līv. gub., Госпитальная ул. 24.)
Pasta adrese: В. конт. „Кристисъ Вестнесисъ”, почт. ящикъ
 1250, Рига. Redaktors-izdevējs W. Fellers. Kreemū šurnala „Гостъ”
 redakcija: С.-Петербургъ, „Домъ Евангелія”, 24 линия № 11.
 W. Fellersa telegrafiska adrese Peterburgā: Петербургъ-Авеневеръ.

Matīsa ar pēfuhstīšanu par gadu 2 rubli; pa numureem
 pēhrot — 12 kap.; ahrsemēs 1 dolaru 25 jentus. Glubinajumi
 šhtu ratstu rindina matīsa 20 f. — Par katru adreses matīsu 20 f.
 „Kristīgs Westnesis”, (The Christian Messenger), a lettish reli-
 gious monthly. Publisher and Editor: Rev. W. FELLERS, Hospital-
 Str. 24, Riga, Russia.

„Ta sposchā Rihā Swaigine.”

Jahr. par. 22: 16.

Kad firds man sahū un gauichi raud
 Un dweh'li plofa negals bahrgs,
 Kad preekchā rehgojas man sahrks,
 Uī kapu kahjas jahahk aut.
 Un pats es rahdos kuīls, wahrgs,
 Bet juhtu: Weens, Kas negrib ļaut
 Man wahrgās rokas krustā fīst
 Un beizerību bedrē krīst.

Es skatos — Rokas zaururbtas
 Un waigs sahds sawads, bahls un leefs,
 Pehz meefas — itkā zilweks Tas,
 Bet il azim raugas Gars un Deews.
 Un pirmak kas bija šems un mais,
 Nu tronī ka Kehniach noshēdes,
 Un needri ar efika fuhzekli
 Winch tura Rokā kā šzepteri.

„Mans behrns”, Winch eefahk; un redsu te:
 Ta waigs, kas man rahdīās ļauns un spilgts,

Peterburgā,
 23. dezembri 1913. g.

Nu rahdas tik wezs, kā pašauls,
 Jo firmfirms opsegs pahū gahou wilkts.
 Winch bija, kad nebij wehl pagahne,
 Un kad Nahkotnes nebuhs, Wina muhshs
 [wehl buhs ilgts]
 Ak, brihnuma brihnums, ichis A un O!
 Kas lītelks Jehowu Muhshigo!

— „Mans behrns”, — un, fikko Winch
 [faka tā,
 Es juhtu: Winch teelcham ir mans Tehws!
 Klihit miglā fahio wahrdu spochumā
 Un eefilit gars, kas bij ledaini wehfs.

„Mans behrns!” fikdaudi ichais wahrdōs
 [likts,
 Un wairak wahrdu naw wajadlīgs;
 Tā aīsmīrtās wīls, kas bija fīkts,
 Un spehzigis top, kas bij nēspehzigis...
 Er meeru top pildīta gurdā firds
 Un no ļauna man Rihā Swaigine mīrdī!

W. Fellers.

LC 561

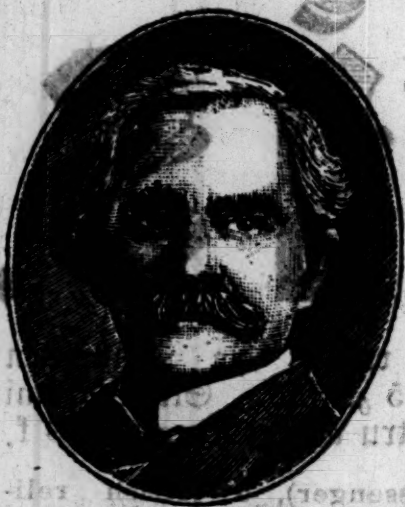

Eewehrojami sprediki.

Dr. A. C. Dikfons:

Seschas pamatmahzibas.

Saungada spredikis.

Dr. A. C. Dikfons,
(G. S. Sverbschena vebanahais).
Tabernacli - Londona.

Testis: Tapeh nerunastim par tam fristigam sahuma mahzibam, bet dofi-
mees us pilnibu, ne attal pamatu lif-
danti ar atgreeschanos no nedshweem
darbeem un ar tizibu us Deewu, ar
mahzibu par fristibam, par rofu uslik-
scham, par mitroni augschamzelschanos,
par muhschigu sobibu. Ari to mehs
darisim, ja tikai Deews to pakauj. —

Ebr. 6:1-3.

Spredika saturs.

Pamata neprezeeschamiba — seschas pamatmahzibas: 1) Bee-
dshwojumi — atkariba no Kristus. — 2) Stahwoflis — tiziba us
Deewu. — 3) Isturefchanas — paklausiba. — 4) Apbrunoschana
— Sw. Gars preefch kalposchanas. — 5) Dinamita spehls —
miruschas dwehfeles usmodinatas. — 6) Pahleeziba — muhschiga
sobiba. — Dotees us pilnibu.

Nams, furu buhwe, atstahj pamatu, bes ka winfch
to aismirstu; kols augdams atstahj fates, bes
ka winas aismirstu; komponists, farastot lahdu musitas
gabalu, atstahj tonu lahrtu, bes ka winfch to aismirstu;
un autors rakstot grahmatu atstahj alfabetu, bes ka winu
aismirstu. Pamats weenmehre paleef daka no nama,
fates — daka no koka, tonu lahrtu — daka no mu-
sitas, alfabetu — daka no literaturas. Schekspirs ar
wisu fawu aifraujofcho walodu nefad netila tahlat par
alfabetu; winam to wisur wajadseja; Bethowens ar fawu

aifraujofcho musiku

nefad neistila bes tonu lahrtas; un Deewa Baheda ari
ir daschas pamatmahzibas, furas mehs atstahjam, bet
neaisnirjam. Daschas no winam ir schaja Rakstu weetâ.
Un ar Deewa Gara palihgu apluhkofim ihfuma fchis
seschas pamata leetas, furas katram tizigajam jaat-
stahj un tomehr janem lihdi, furas winam japahraug
un tomehr furas winam nefad newajadjetu atstahj ne-
eewehrotas.

Wispirms pamatpeedshwojums: „Atgreeschanas
no nedshweem darbeem.“ Newis atgreeschanas no
grehkeem. Nedshwos darbs ir darbs, us kura tu wehl
pakaujees blafus Jesum Kristum.

Dshwi darbi ir augli,

furi aug us koka, radufchees zaur wina dshwibu. Ne-
dshwi darbi ir pakaltaititi augli, furus tu peekari
nedshwam kofam, un starp fcheem abeem ir milsiga star-
piba. Sa bes Jesus Kristus tu wehl pakaujees us fawu
raksturu, us lahdu zeremoniju, us lautlahdu perfonu,

waj leetu, tad tu pamatojees us nedshweem darbeem.
Un ja fatanam neishodas muhs atturet no atgreeschanas,
tad peha muhsu atgreeschanas no grehkeem winfch meh-
gina peegreest muhsu usmanibu labeem darbeem un grib
lai mehs turamees atkarigi no muhsu labeem darbeem.

Otra leeta ir — pamatstahwoflis: „Tiziba us
Deewu“, „lai usfkatamees us Jesu, eefahzeju un pabei-
dseju“, weenmehre ar fkatenu, wehrstu us augfchu, atka-
ribâ no Wina pee katra koka. „Redji, Es efmu pee
jums“, un Winfch ir muhsu stiprums. Es pateizos
Deewam, ka Winfch nenodod fawu spehlu manâ pah-
fina. Ja Winfch to daritu, tad, baidos, es winu is-
leetotu lahda jamareefchu meesta, un es winu waretu
isleetot nepareisi. Winfch faka: „Ej un fludini Manu
ewangeliju; ispildi wisus noteikumus, un Es eefchu un
Pats darifchu to darbu. Es efmu ar tewi, un tew tikai
wajag pakautees us Mani.“ Schis ir

uswaras noslehpums

par grehku un fatanu — „tiziba us Deewu“. Man
leefas, Luters teiza fefofcho, un daudsi to ir atbaf-
fufchi: „Bij laiks, kad es redseju welnu nahkam. Es
teizu: Kungs, man stahw zihna preefcha. Palihdi
man, dari mani drofchu, dari mani stipru pee fatifcha-
nas ar fcho manas dwehfeles eenaidneefu.“ Bet
winfch teiz tahlat: „Welns mani katreij peefahwa.
Kad es tagad redju welnu nahkam, tad es faku: „Kungs,
redj, tur winfch ir, fadod winam!“ Un tas Kungs
ahtri teef ar winu gala.“ Tiziba us Deewu dara mums
eefpehjamu tapt pestiteem, kad tizam us Deewu, ka Pe-
stitaju, un Deews Sw. Gars dod fpehku.

Tad nahf — pamatisturefchanas: „Mahziba par
fristibam.“ Es wehlos, kaut lahdi teologi man patektu,
ko tas taisni nofihme. Ko nofihme daudsfkaltis? Uhdens-
fristibu, Sw. Gara fristibu, zeechanu fristibu, jeb waj
wisas kopâ? Jeb tas nofihme juhdu zeremonifkas mas-
gafchanas? Mehs neapstahfimees apluhkot, kura no
winam te domata, bet ko tas ari nenofihmetu, kodols
ir tas, ka wajag paklaufit. Wezee juhdi ispildija fawas
masgafchanas, tapeh ka wini tizeja, ka Jehowa tas ir
pawehlejis; un fristigee peeturas pee fristibas, tapeh
ka wini tiz, ka tas Kungs Jesus to ir pawehlejis; un
paklaufiga isturefchanas ir pamata peedshwojums tizi-
gaja dwehfele, un fur ir fchahda isturefchanas, tur
Deews fmaida.

Rahda kundse weena no deenwidus walfstim

Amerika fajija fawam diwi flaitam meitinam: „Dsejeet
dahrfa un eenefet weenu rofchu buketi.“ Winas is-
frehja preezigi fmeedamas un fapluhja flaitas pukes.
Kopa ar winam isgahja mas, daschus gadus weza sehns,
weens no teem fawadneefem, kura atrafchanas fchini
gimenê gruhti isflaidrojama, pusmukkis, gandrih nesi-
nadams, ko winfch dara, kamehr mahfas melleja flaitas
pukes, winfch lafija kopâ rihfites un atgreesumus un
taifija fawu maso buketiti preefch mahtes. Kad meitenes

lehtadamas eenahza ar fawam pufem, mahte pagahja winam garam, panehma maso faititi rihtstichu, nolita winu galda widu un pufes apfahrt. Mahtei patifa pafklaufiga ifturefchanas. Wina nefkatijas uf pufem waj uf atfritumeem, bet uf fehna garu.

Tahlaht nahf — pamatapbrunofchana, — „Roku uslifichana“. Dafchi apgalwo, fa wineem efot

wara uslift rofas tagad,

lai nonahftu Sw. Gars. Ir ziti, fas winu peerahbijumus apfchauba, bet es tagad negribu iftirjat jautajumu par wineem. Es efmu uj meeru, peekrist abam pufem, ja jums patihf. Bet famehr teologi par to fpreesch, es domaju, eefchu labaf pee ta Runga Jesu, un es djirodu Wina fakam: „Ja juhs, fauni buhdami, mahlat dot faweem behrneem labas dahwanas, jif wairaf debefu Tehws dos Sw. Garu teem, fas Wina luhdfas.“ Waj Sw. Gars nahf zaur roku uslifichanu jeb tifai uf luhgichanu, par to tagad nerunafim; bet zaur luhgichanu mehs waram fanent fcho apbrunofchana preefch falpofchanas. Winfch atnahza Wafarfwheftu deenâ, un Winfch atnahza, lai paliftu. Tur notifas Sw. Gara friftiba tai gadijumâ un tai wajadfibâ, un mums ir wajadfigs nahfi pareifa fakara ar Sw. Garu, furfch ir ar mums tagad. Weens no maneem draudjes fopejeem bij radis luhgt: „Kungs, atwer debefs logus un fuhiti mums Sw. Garu fa toreif Wafarfwheftu deenâ,“ un wina luhgichana bij itfa wairaf fa 1800 gadus weza. Sw. Gars nonahza Wafarasfwheftos un Winfch tagad ir fcheit. Bilfehtha usbuhwe referwuaru, un mehs dabujam uhdeni, newis buhwejt ofdeenas jaunu referwuaru, bet

tifai pagreeschot frahnu,

furfch muhs faweeno ar referwuaru, fas ar leeleeem isderwumeem tifa usbuhwets. Elektrifkee wagoni top djihti zaur to, fa ir fakara ar to fpehta namu, furfch tifa usbuhwets reif par wiidam reijam. Katram elektrifkajam wagonam janahf fakara ar reif usbuhweto fpehta namu. Un ta Wafarfwheftu deenâ tifa usbuhwets referwuars, fpehta nams tifa uszelts, un mums tifai wajag zaur tizibu un fwehtichanos buht fakara ar referwuaru, buht fakara ar fpehta namu, un ja mehs ftai-gajam fadraudjiba ar Deewu, tad Wina fpehfs pluhdis zaur mums. Mehs tagad parasti jautajam teem, fas top tizigi: „Waj juhs efat peenehmufchi to Rungu Jesu Kristu?“ Tahds nebij apustutu jautajums. Wini prafija: „Waj juhs Sw. Garu efat fanehmufchi, tad tapat tizigi?“ Kad toreif tahds zilwets gribeja peewe-notees draudsei, tad to usfkatiya fa brofchu leetu, fa winfch ir peenehmis Kristu, tadeht fa tas nofihmeja mantas atnemichanu un djihwibas breefnas. Bet lee-lafais jautajums bij: „Waj tu efi gataws uf darbui? Waj tu gribi tift Deewa walstiba, lai mafâ fo mafadams? Tu neefi glahbts tifai preefch debefim, tu efi

glahbts ari preefch janes. Waj tu efi fanehmuis Sw. Garu?“

Es tizu, brahti, no famas dwehfeles djihtumeem, fa Kristus draudjes weeniga wajadfibâ ir fchi Sw. Gara friftiba. Ja mums par brunam buhs Swehtais Gars, tad

mums buhs wifa nauda,

wifas atgreeschanas un wifâ ftrahdneefi, furi truhft Kristus draudsei. Wafarfwheftos nauda tifa ifleeta. Wini pahrdewa, fas teem bija, un eenahftumu atnefa un nplifa pee apustutu fahjam. Bij reif laifs, tad mehs nahzam, fa nabaga judufchi grehzineefi, tahdi, fa mehs efam. Mehs peenehmam Jesu Kristu, Winfch peenehma un atpestiya muhs. Tas bij eewehrojams laifmets, frije. Waj tu efi gahjis pee Sw. Gara, fa tizigs zilwets, tahds, fahds tu efi, un waj efi fanehmuis Sw. Gara fpehtu? Ra tu tahds, fahds efi, peenehmi Jesu Kristu fa Pestitaju, fa peenem Sw. Garu fa fpehtu, tahds, fahds tu efi; nahz, fahds efi, un laid Winam padarit tewi par tahdu, fahdam tew jabuht.

Tad nahf pamatfpehfs: „Mironu augfchamzefchanas.“ Greekfifi tur ftahw: „Nedfihwu leetu augfchamzefchanas.“ „Mironu augfchamzefchanas“, tas ir — tizigaja fpehfs lihdsinajas mironu augfchamzefchanas fpehtam. Kristus peezehta mironus zaur fawu balfi un aiffahreenu.

Nedfihwas dwehfeles war peezelt

zaur Sw. Gara fpehtu. Waj tu tizi tahdam dinamita fpehtam, fas war peezelt mironus, jeb waj tu mefle fahdu atfaukfmi grehzneefa firdi? Mironi buhs maf atfaukfmes uf kaut fa. Bet djihwais Deews fpehj list mironim atfauktees. Winfch winâ eeleef djihwibu zaur to Rungu Jesu Kristu. Pamatfpehfs ir tiziba uf tahdu Garu, furfch war peezelt mironus.

Tad, beidsot, nahf pamatpahrleeziba: „Muhfchiga teeja (fodiba).“ Wahds „teeja“ war nofihmet fpreedumu par labu waj par faunu. Faunâ Deribâ tas wisbeeſchaf nofihme attafinoſchano. Schini gadijumâ, es domaju, tas nofihme waj nu fpreedumu par abeem jeb par weemu no wineem. Muhfchiga teeja preefch grehzneefa; teeja preefch grehzneefa, furfch ir pestits zaur fchehlastibu; teeja preefch tizigaja ir muhfchiga. „Tad nu naw nelahdas pafudinaſchanas teem, fas ir eefch Kristus Jesus.“ Ja fahds ir peenehmis Kristu, tad wina grehti ir meſti aij Deewa, eemeſti juhras dji-lumâ, tif tahdu listi prom no Wina, fa rihti no wafareem, ifeldeti fa mahfons. Teeja par tizigo eefch Kristus, es domaju, ir muhfchiga. Un teeja pret netizigajo, pret to, furfch Kristu atmet, es domaju, ir ari muhfchiga. Mani brahti, Kristus draudſe ir

paſandejuſi fcho pamatmahzibu

jo leela mehra. Jif plaſcha ir debefs, tif plaſcha ir ari elle. Jif augſtas ir debefs, tif dſita ir elle. Ta

ir besidibens, kura kriht un nefad neaifneeds dibenu. Mubshiga eefhana us leju, krišana, krišana un nefad newar notitt til semu, ka newaretu kriht wehl tahlat. Esmu eewehrojis, ka, kad zilweti beids tizet Bibeles ellei, tad wini beids ari litt fwaru us falihsinafchanu, us fchihstidamam asinim un us Jesus Kristus pestidamo fpehtu. Wini fih, ka kaunos jaleet fahda fewisfka weeta. Deefham, wini ta tiz; tas ir zehlonz fapfehnam, — truhdu meefas janoleet fautfur fewisfchi.

Tas ir eemefls, fapeh3 wini buhwe zeetumus, — truhdofchas dwehfeles jaleet fautfur fewisfchi. Tas wineem ir faprotams un wini tam peekriht, ka labos jatur fautfur ihpafchi. Tu newari nobibinat weetu, fo fawt par „mahjam“, bej fchi pamata. Debefis ir mahjas, bet

elle ir fapfehna,

mubshigs zeetums preefch teem, kas negrib peenemt brihwibu zaur Jesu Kristu, mufu Rungu. Al, faut Deews mums palihdjetu tizet mihlestibai, kura glahbi no besidibena us bejgaligeem augstumeem, un zaur to eedebjnot fawas firdis mehs buhfin nopeetni un nodo-fimees pafchi zilwetu pestifchanai.

Tagad, atstahjot fchis pamatmahzibas, lai dodamees us pilnibu. Uf stahwokka pilnibu mums naw jadodas; mehs tajä jau efam. Mufu tagadeja stahwokka pilniba mums jau ir tagad. Eefch Jesus Kristus, Deewa azis es esmu tikpat pilnigs fa Abraams, Mofus un Dawids ar winu follen firona preefcha — pawifam pilnigs eefch Kristus, wifa fawä stahwokk. Bet peedfihwojumös un rafsturi man wehl wajag nostiprinat fawu pamatu, fo wehl es esmu

nepilnigs peedfihwojumös

un rafsturi. Daudfi ifdara to fkuhdu, ka famaina stahwokka pilnibu ar peedfihwojumu un rafstura pilnibu, bet kad wini fahf apgalwot, ka wini ir pilnigi fawös peedfihwojumös, tad wini atfahpjas no Sw. Rafsteem. Rahds mihfch brahlis manä draudsfe Amerika fagija: „Preefch diwi gadeem es fanehmu otro fwehtibu, un no ta laifa es neko wairs neefmu fanehmis, tadeht fa toreij es fanehmu wifu, kas bij dabujams.“ Un fchis wihrs falka 20 gadus un tapa til faufs, ka, runajot luhgfchanas fapulze, winfch grabaja fa tee faufi Ezeiela parahdiba. Es tizu otrai fwehtibai; tai, pateefiba, janahf fopä ar pirmo. Bet es tizu ari trefchai fwehtibai, un zeturfai, un peektai, un diwdefmitpeektai un peejdeemitai. Deews lai ir fchehlis tam zilwelam, fufch juht, itfa winfch buhtu pilnigs fawös peedfihwojumös. Lai preezajamees mufu stahwokka pilniba eefch Jesus Kristus. „Tadeht efeet pilnigi, fa Deews ir pilnigs.“ Bet es neatjeros neweeni Rafstu weetu, kura mums littu par to ziteem teift. Lai tawa feewa eerauga to pate, un tilfihdi wina to eewehros, wina to ifnefis pa wifu pilfehdu: tawa fweze nebuhs apafch puhra. Bet tilfihdi tu teifti, fa

tu fawä stahwokk un firdsteefimes efi pilnigs, tad tawa feewa tew netizes, nedf tawi fainimi, un tu fawu leezibu buhfi pasaudejis.

Es daudfrei esmu bijis Nujorkä noftatitees emigrantu malä nahfchanu. Gandrihf

ta behdigafa feja, fahdu es jebfad esmu redsejis

fawä dsihwe, bij fahdam wairaf fa 60 g. wezam italeetim, kura komifionars waizaja: „Zif jums ir naudas?“ „3 dollari,“ es domaju, winfch teiza. „Waj juhs nefinat, fa juhs newarat tift eefcha, ja jums naw wismaf 25 dollari, fo usrahdit?“ „Ja,“ winfch teiza, „bet es zereju, fa mans behls buhs fcheit. Nefinu, fapeh3 winfch naw atnahzis.“ Un wezo wihru nodewa eerehdna rofas, fufch winu aihweda atfal atpafaf uf fugi. Es redseju wina feju, kad winfch gahja pa durwim ahra. Al, es buhtu preezigs bijis, ja buhtu warejis famafat par winu. Winfch gahja ahra pa durwim, tadeht fa winam nebij drofcha stahwokka.

Otra weeta bij maf bahls pufens apmehram 10 gadus wezs, ij Sweedrijas, un blafus winam atradas wina flafais brahlis. Schis mafais sehns bij eewehrojis, fa daschi tifa fuhfiti atpafaf.

Winfch bij wifai uftraufks

un trihzeja wiszauri. Spreedejs winam prafija, no fu-reenes winfch ir, un fanehma atbilbi. „Waj tew ir fahda nauda?“ Winfch fkatijas us fawu leelo brahli, it fa gribedams teift: „Tas tur war runat manä weeta.“ Un leelais brahlis teiza: „Es galwoju par winu, fungs.“ „Zif daudf juhs pelnat?“ Winfch atbildeja; tad winam prafija: „Zuhs ruhpefatees par to, fa winfch netop walftij par nafu?“ „Sinams, fa to darifchu; es gribu, lai winam buhtu tahda pat laime, fa man, kad es atbrauzu fchurp. Es gahdafchu par winu; winfch ir mans jaunafais brahlis.“ Nauda tifa nofkaitita un darifchanas bij noflehgtas. Man gribejas, faut juhs buhtu redsejufchi fchi mafa sehna feju, kad wini abi gahja ahra. Ta bij glufchi pretafa italeefcha fejai. Wina laiftijas weenös fmaidos, un winfch fkatijas us leelo brahli itfa gribetu teift. „Brahlis ir fa wajag, un es esmu fa wajag; mums nefas nefait.“ Sehns no ta laifa ir drufku audfis, bet wina stahwokkis ir glufchi tas pats. Winfch eetifa eefcha tifa zaur fawa brahla nopelnu. Bij laifs, kad es eetitu debefs walftiba zaur Jesus Kristus nopelnu, un es tani fina neefmu nemaf zitads tapis; ta ir tikpat pilniga leeta, fa Deews. Bet es zeru, fa es esmu faturu deenu reeaudfis atfihfchanä un rafsturi. Natureet prahta farpibu itarp stahwokka pilnibu, un farp peedfihwojumu un rafstura pilnibu. Peefawinees stahwokka pilnibu, turpreti fargees apgalwot faut fahdu pilnibu peedfihwojumös, bet dodees us pilnibu, lihdi tu winu fafneegfi godiba.

Pamošchands un ūwehtifchands.

Teologijas dakteris A. R. Loreja:

1. Swehta Gara Persona un Darbs,

atklāhts Rakstos un personigā
peedfihwojumā.

(9. Turpinājums).

20. Preeka elje.

Sw. Gars top ūaukts par „preeka elji” (Ebr. 1:9; „Tu esi mihlejis tairnibu, un eenihdejis netairnibu, tapehž Deems, taws Deems, temi ūwaidijis ar preeka elji, pahri par taweem beedreem.” Dašhs warbuht prašis, kas mums ir par peerahdijumu, doniat, ka „preeka elje” ūchaj weetā ir Sw. Gara wahrds. Atbilde ir atrodama ūalihdsinot Ebr. 1:9 ar Ap. d. 10:38 un Luf. 4:18. Ap. d. 10:38 mehs lašam „kā Deems ar Sw. Garu un ūpehfu ir ūwaidijis Jesu no Nazaretēs”, un Luf. 4:18, par Jesu pašhu teef rakstits, ka Winšch teizis: „Ta Runga Gars ir uš Manis, tapehž ka Winšch Mani ūwaidijis, nabageem ūludināt preeka wehsti,” u. t. t. Abās weetās mums top teikts, ka Jesus bija ūwaidits ar Sw. Garu, un tā ka peewestā weetā iū Ebreju grahmatas teikts, ka Winšch bij ūwaidits ar preeka elji, tad, ūaprotams, weenigais eefpehjamais gala ūleh gums war buht, ka preeka elje nošihmē Sw. Garu. Rahds ūkaišts un nošihmigs wahrds preekch ta, kura auglis ir, wiūpirms „mihlestiba”, tad „preeks” (Gal. 5:22). Sw. Gars top par beūgaligu preeka arotu teem, kas Winu ūanem; Winšch tā peepilda un apmeerina dwehūeli, ka tai dwehūelei, kas Winu ušnem, neūlahpst nemuhšham (Jn. 4:14) Tam naw nošihmes, žif leelas ir tās behdas, jem kūrām tizetajs ušnem to Wahrdu, winam tomehr buhs „Swehta Gara preeks” (1. Tes. 1:6). Waūarūwehtfu deenā, kad mahžekli tapa křiūtiti ar Sw. Garu, wini tā tapa peepilditi ar aiūgrahboūchu preeku, ka žiti, uš wineem ūkaidamees, domaja, ka wini ir peedūehruūchi. Wini ūazija: „Tee ir ūalda wiūna pilni.” Un Pawils ūalihdsina nedabigo apreibūchanu, kas nahū zaur wiūna leetoūchanu, un weūeligo gara pažilaūchanu, kurai naw pažiras un kas nahū zaur peepildibūchanu ar Sw. Garu (Ew. 5:18–20). Kad Deems kaūdu ūwaida ar Sw. Garu, tad tas ir itlā Winšch ūalaustu pahri wiūna galwu dahrgu alabaūtera trauku ar preeka elji, ka ta pluhūt lihdū wiūna drehbju wiūlei, un wiūs žilweks teef pilns neiūūakama preeka un godibas.

21. Schehlastibas Gars.

Swehtais Gars ir noūaukts par Schehlastibas Garu Ebrej. 10:29: „Žif gan, domajeet, gruhūtatu ūodibu buhs pelnijiū tas, kas Deewa Dehlu min ar kaūjam un tās deribas-aūinis, zaur ko winšch ūwehtits, tur par neūweh-

5
tām, un kas to Schehlastibas Garu ir neewajiū.” Šchis wahrds rahda uš to ūaktu, ka atneūt un dot Deewa ūchehlastibu — ir Swehta Gara darbs. Pateefi, Winšch Pats ir no ūchehlastibas, bet wahrds „ūchehlastibas Gars” apūihme neūalihdsinami wairaf, tas apūihme, ka mehs pateefi paūchi pee žewis peedfihwojam baūatigo Deewa ūchehlastibu. Tiū pateizotees ūchehlastibas Gara darbiba muhūu firdis, mehs eūam ūpehjiūi ūanemt muhšchigo ūchehlastibas pilnumu, kuru Deems, no eefahkuma, dewa mums eefch Jesus Kriūtus. Ta jau no ūahkuma ir muhūu, ka mums peederoūcha, bet praktiūa wiūna kluhūt par muhūu tad, kad mehs peenemam wiūnu zaur ūchehlastibas Gara ūpehfu.

22. Schehlastibas un luhgūchanas Gars.

Swehtais Gars ir noūaukts par ūchehlastibas un luhgūchanas Garu, Žakar. 12:10: „Bet par Dawida namu un par Jeruūalemes eedfihwotajeem Es iūleeūchu ūchehlastibas un luhgūchanas garu. Un tee uš Mani raudūūtees, ko tee ir zauri duhruūchi. Un par wiūnu tee ūchehloūtees, kā ūchehlojas par weenigo, un tee gauūchi par wiūnu waimanas, kā waimana par pirm-dūimto.” Wahrdi „Schehlastibas un luhgūchanas Gars” ūcheit ir beū jebkaūdas apūchaubiūchanas Swehta Gara wahrdi. Wahrdu „Schehlastibas Gars” mehs jau apūūatijam eepreekūchejā ū. te tiū iūwedifchu taūlakaū domas par to ūchehlastibas darbibu, kura muhs pamodina wairaf luhgt. Swehtais Gars tā top noūaukts tapehž, ka Tas mahža muhs luhgtees, jo kaūra pateefa luhgūchana ir eefch Swehta Gara. (Jud. 20). Mehs neūinam, kā mums buhs luhgtees „bet Tas Gars pats muhs aiūūahw ar neiūrunajamām nopuhtām” un mahža mums luhgūchanu, ūaūkanā ar Deewa prahtu. (Rom. 8:26–27). Katras iūūtas un eefpaidu atūtaūjoūchas luhgūchanas noūlehpums ir — atūiht Swehto Garu kā „ūchehlastibas un luhgūchanas Garu.”

23. Godibas Gars.

Swehtais Gars ir noūaukts par „Godibas Garu”, Petera 4:14: „Ja topat neewati Kriūtus wahrda deht, ūwehtigi eūeet, jo tas godibas un Deewa Gars dus uš jums; zaur wineem tas top ūaimots, bet zaur jums tas top paūodinats.” Šchee wahrdi ne tiūai mahža, ka Swehtais Gars ir Pats beūgaligi goda pilns, bet ari to, ka Tas dod Deewa godu mums, ūapat kā pateefibas Gars mahža mums pateefibu, kā dūfihwibas Gars ap-welti ar dūfihwibu. Gudribas un ūpehka, padoma un ūūipruma, atūiūūchanas un deembijaūchanas Gars, dod gudribu un ūapraūchanu, padomu un ūpehfu, atūiūūchanu un deembijaūchanu. Schehlastibas Gars iūlej par mums daudūpuūigo Deewa ūchehlastibu, ūapat godibas Gars ap-welti muhs ar Deewa godibu. Eepreekūchejā pantā mehs lašam 4:13: „Bet itin kā jums ir daūa pee Kriūtus zeefchanam, tā preezajatees, ka juhs ari wiūna godibas pa-rahdbiūchanā waretu preezatees un gawileūt.”

Taisni šchint nofihmē Swehtais Gars ir nofaukts par **Godības Garu**. Ir lihdsigs šakars starp zeešchanam, kuras mehs pauefam, un godibu, kuru dod mums Swehtais Gars: „Tas Gars pats apleezina lihds ar muhfu garu, ka efam Deewa behrni: bet ja behrni, tad ari mantineeki, proti Deewa mantineeki un Kristus lihds mantineeki, ja tika lihds zeešchanam, ka ari lihds topam pagodinati.“ Godibu dod mums Swehtais Gars kopā ar šchehlastibu, jeb pareisati, šchehlastibu, kura teef kro- neta ar godibu.

24. Muhšchibas Gars.

Swehtais Gars top nofaukts par „**muhšchibas Garu**“ Ebrej. 9: 14: „Zit wairaf Kristus afinis, kas jaur to muhšchigo Garu fēwi pašu beswainigu Deewam upurejis, šchēhstis juhfu finamu firdi no nedihweem darbeem, kalpot tam dšihwam Deewam.“ „Schajōs wahrōs atweras Swehta Gara muhšchiba, Deewiba un besgaligā Majestate.

(Turpmat wehl.)

Teologijas daktera **Henrija Fišča**:

Garigu pamofchanos wehsture.

(7. Turpinajums.)

Deektais pamofchanos periods: 1857—1860. — Dee pamofchanam interefanti ir tas, ka winas beeschi seko kahdai leelai nelaimei: kahdai gruhtai lipigai flimibai, wispahrigam finanziaelam ustraufumam u. t. l.

Tā tas bija ar to brihnischigo šchehlastibas darbu, pee kura mehs tagad nahkam. Basnizas Amerikā ustra- zofchā mehrā bij raksturojamas ar aufstumu un lihdsibu pasaulei. Mantaskahriba tapa gandrihs par weenigo mehrki un eenehma ne tika tirdsneezibas zentrus, bet ari šahdschas, ja, pateesi wifu semi. Spekulazijas notika drudschainā karstumā, un wispahrgalwigakee projekti gro- sija zilweku smadsenes un dšina winus bes apdoma us preefchu fazihstē pehz bagatibas. Kā dabigs isnahkums frahpschanas, algas neismakfashanas un wiltoschanas tapa par parastu leetu, lihds beidsot nahza katastrofa, un gaisa pilis, kā ari stiprās usbuhwes wifur bij redsamas tuwu pee frishanas. Weenā azumirli selta sapai issuda un milionari bankroteja.

Deews ar to domaja labu. Winsch gribeja isdšit mamonu, lai waretu pats waldit. Winsch pataisija par nabageem tirgonu waldneefus, lai wini taptu bagati de- besigās mantās.

Un tad, kad ruhpnēezibas riteni apstahjās, un tirds- neezibas nami galwas pilsehtā bij tuffchi, un druhmums un ismifums pahrkahjās kā lihšauts, bij dširdama balss, kura ischufsteja laudim ar noguruscham smadsenem: „Nahzeet sawrup kahdā weentulā weetā un atpuhschatees makenit.“ „Ja kas juhfu starpā zeešch, tas lai Deewu

lihds.“ Nospeesti, salaukti, mihstinati wini atbildeja: „Ja, jo Winsch ir eewainojis un Winsch war dseedinat.“

Kahda masa istabina Nujorkas semakā dalā, pašchā tirdsneezibas beesumā, reformeto holandeefchu wezās bas- nizas trefchā stahwā, fultona eelā, tika atwehrtā preefch pusdeenas luhgschanas stundam weenreis nedelā. Tā bij weena no pirmām fewischas religiskas intereses fihmem.

Pirmo reis schis pilsehtas dalas mifionars, tizigais Samfirs, kurfch scho darbu apfahka, fatika tur trihs zil- wekus, tad feschus, tad diwdesmit. Nahkofchā nedelā wini fapulzejās apafschejā stahwā un weifala laufchu luhgschanas fapulzes fahka peewilft usmanibu. Weens wihrs (daudsu wahrōs) teiza: „Luhgschana nefad naw bijuse par tahdu swehtibu preefch manis, kā schai laifā; es teefcham waj nu galigi eetu bojā jeb taptu par blehdi, ja nebuhtu luhgschanas. Ja es newaretu nodalit kahdu pusstundu katru deenu preefch tam, lai eeluhgtu fewi pareisā gara stahwofli, es, teefcham, waj nu falimtu sem fawas nastas un ismiftu, jeb daritu tahdas leetas, kahdas neweens fristigs zilweks nedrihstetu darit.“

Tad tika taisits preefchlikums par **ifdeenisch- fām fapulzem**. To peenehma ar leelu fajuhsfmu, un fapulzes weeta tika pahrpildita un wajadseja eenemt otro un pat trefcho istabu tai pašchā ehkā; tā tika turetas 3 pahrpilditas luhgschanas fapulzes, weena wirs otras, ar peeaugdamu dšihwibu weenā un tai pašchā stundā. Sehdeeki wif bij pilni, un foridorōs un preefchnamōs fahka speestees laudis, tā ka gandrihs bij neeespehjami tift eefschā waj ahrā. Tee fimti, kas katru deenu aif- gahja prom netifufchi eefschā, radija redsamu wajadsibu pehz wairaf telpam, un Jahna eelas Metodistu basniza un lefziju fahle tika atwehrtas preefch ifdeenischfām pusdeenas luhgschanas stundam no kahdas fristigas jau- nektu beedribas komitejas, un tuhlin tika pahrpilditas no dalibneeeem. Sapulzes tika pawairotas ari zitās pilsehtas dalās; un schim peemehram sekoja Filadelfija, Bostona un zitas pilsehtas, lihds kamehr nebij gandrihs neweenas fwarigakas pilsehtas Saweenotās Walstis, (if- nemot daschas deenwidōs) kuras weifala laufchu ifdee- nischas luhgschanas stundas nebuhtu bijufchas plaukstofchs eefahrtojums un galwenais lihdsellis pamodināt zilweku intresi preefch religijas.

Schis rihta waj pusdeenas luhgschanas stundas bij pamofchanas eewehrojama fihme. Un ja- peemetina, ka tās bij faweeno tās luhgschanas stundas, apmekletas no wifām schkiram, bes tizibas schkiru star- pibas eewehroschanas. Sadalifchanas starpseneas nefad wehl nebij tā issudufchas; un jebkahda nofaukuma ewan- gelifkee fristigajee atrada, ka wini war fanahkt kopā un luhgt pehz Sw. Gara isleefchanas, bes ka upuretu kautfo no faweem basnizas eefahrtojumeem.

Prasiba pehz aifluhgschanam bij otra fwariga fihme. Gruhti bij eedomatees fapulzi kautfur,

fur nebuhtu issazita schahda wehleschanäs; un beeschi pahrdesmit aishugfchanu gadijumi tifa preefschâ stahditi. Sefoschee ir peemehri: „Wehlas, lai aishugf par kahdu jaunu zilweku, fursch lihds schim atfazija katram eeluhgumam us schim sapulzem, bet fursch ir schinis telpäs schodeen pirmo reis.“

„Kahda mahsa, kura isdeenäs 3 gadus ir luhguse pehz sawa weenigâ brahla atgreeschanas, luhds nemt winu juhfu aishugfchanäs.“

„Kahds brahlis wehlas nopeetnu aishugfchanu no schis sapulzes dalibneefem par wina mihlotu, bet weegl-prahtigo mahfu.“

„Wehlas, lai aishugf par kahdu mahfu, kura ir padewufes dserfchanai.“

„Daschas luhgdamas dwehseles Awotu eelas presbiteefchu basnizâ, dsiti apraud schis Zianas garigo postu un luhds juhs, saweenotees ar wineem zihnâ un neat-laidibâ winu labad. Brahli un mahsas, luhdseet par mums, un ja juhs warat, nahzeet un palihdseet mums.“

Lai frafstu lihds daliba bij zita sihme schai leelajâ darbâ. Wisi laizigee laifrafsti rakstija par to; un daschi no wineem usnehmäs dot pilnigus pasinojumus par schim sapulzem. Kahds mahzitajs raksta weenam no scheem laifrafstem sefoscho: „Brihnischligais pahrskats ar redafzijas peefihmem par „leelâm pamodinaschanam“ juhfu laifrafstâ eefustinaja manu dwehseli tif spehzigi, ka es jutu, ka kautkam wairaf janoteef muhsu zeemâ; es usaizinaju zituz garidsneefus, mehs apfahkam sapulzes un debesu rafa friht us mums.“

Telegrafs ari tifa nemts leetoschanâ. Esitajs war eedomatees schahdu telegramu eespaidu, ka sefoschâ:

„Filadelfijas saweenotai luhg-fchanu sapulzei Dscheines sahlê:

Kristigee brahli — Nujorkas Jahna eelas saweenotâ luhgchanas sapulze suhta jums sweizeenu brahligâ mihlestibâ. „Un weenas pilsehtas eedsihwotaji ees pee otras eedsihwotajeem un fazis: eima pee-luhgt to Kungu un meklet to Kungu Zebaot, — ir es eefchu.“ „Dateizeet tam Kungam, peefauzeet Wina wahrdu, darait sinamus Wina darbus starp tautam, peemineet, ka Wina wahrds ir paaugstinats.“

Us scho telegramu tifa sanemta sefoscha atbilde, kura tifa lasita preefschâ Jahna eelas sapulze:

„Dscheines sahles isdeenischfäs luhgchanas sapulze ir pahrpildita, lihds 3000 ir dalibneefu. Weenâ garâ un ar weenu firde wini godina muhsu Tehwu debesis par to wareno darbu, kuru Winsch strahda muhsu pilsehtâ un apgabala, ustaisdams swehtos un atgreeschamis grehzneefus. Tas Kungs preefsch mums ir darijis leelas leelas, zaur to mums preefs nahf. Lai Winsch, fursch tur täs 7 swaigsnes sawâ labâ rokâ un staigâ starp tām draudsem, ir ar jums zaur Sawu Garu schodeen. Schehlastiba, apschehloschana un meers lai ir ar jums.“

Telegrafs issuhtija wehstis us wisam pusem, sino-dams par atgreeschanam. Dauds no tām bij wisai aishugfchanas. Peem: „Mihlâ mahle, pamoschanäs tur-pinas, un es ari esmu atgreesees.“ „Mani dahrges we-zati, juhs preezasatees dsirdet, ka esmu atradis meeru eefsch Deewa.“ „Sakat manai mahfai, ka esmu atnahzis pee Kristus frusta.“ „Beidsot es esmu eeguwis tizibu un meeru.“

Negaridsneefu elements bij jo eeweh-rojams pee schim pamoschanam. Galweene darbineefi bij wismairaf negaridsneefi. No pascha fahkuma ewan-gelija kalpi stahweja preezigi flahit un noluhfojas, ka darbu galwenâ data atrodas winu negaridsneefu brahtu rokäs.

Schis darbibas spehfs bij pahrsteidsoschs. Fabrikäs, kantorôs, darbnizäs un wisadu schkiru weikalôs tifa at-wehrtas luhgchanas sapulzes un dwehseles atgreeschäs. Iszehlâs jaunās basnizās un wezäs tifa islabotas. Weh-stulês, kuras peenahza no kautkuras walsts Seemet-Am-e-ri-kâ, galwenais saturs bij pamoschanäs, brihnischligas un plafchas pamoschanäs! Daschäs weetäs darbdeenās skolās tifa apturetas, un skolotaji ar skole-neem un wezakeem eenehma skolās namus isdeenās preefsch deewkalposchanam.

Uri pareiss mehrs tifa eeturts pee schis darbibas. Eoti mas ahrfahrtigu fanatisku usbudinajumu gribeja kaitet Sw. Gara skaitstajam un swehtitam darbam. „Taisnâ Deewa majestate apehnoja frustu, un kaut gan zelsch us scho frustu bij wakâ un brihws, winsch tomehr bij swehtswinigs zelsch preefsch wainigâ grehzneefa, fursch eefahka eet pa winu.“

Zita raksturiga sihme pee schi darba bij ta, ka grehzneefi, rahdijäs, toti ahtri atrada meeru eefsch Kristus. Dsiläs, ilgi pastahwoschäs, nomahzoschäs pahrliezibas par grehfu, kuras iszetās zaur dsitu eefstatischanos Deewa bauschtu swehtumâ un Wina prasibu stingribâ, täs nebij waldoschas pee schi darba. Kristus mihlestiba bij tas speedoschais spehfs. Gandrihs jau eefam wini sauza, Winsch atbildeja.

Schis pamoschanäs ahtrums un spehfs bij wehl zita godibas pilna sihme. Sinams, nefad eepreefsch muhsu leeläs pilsehtas nebij bijuschas tahdi mirdsoshi garigas gaismas un siltuma zentri. Deews lifäs wisur ejam sawu tauschu preefschâ un sagatawojam zetu; un tadeht pamoschanäs weenâ azumirfli iszehlâs pilsehtäs, pilsehtinäs un fahdschäs pa wisu apgabalu.

Panahtumi, sinams, naw aprakstami, pat ne atgreeschanos skaitis. Nujorkas walsti sinoja par 200 pil-sehtam, kuras notifa pamoschanäs ar 6000 atgreeschanas gadijumeem. Nujorkas pilsehtâ wisäs basnizäs toti pa-wairojās lozefku skaitis; daschreis 50, 100, 200, 300 tifa usnemti us winu tizibas apleezinaschanu. Filadelfijâ pahri par 9000 tifa zaur tizibas apleezinaschanu peedaliti pee

daschadām tizibas schkiram, un droschi war rehlinat uf 10.000 atgreeschanās gadijumeem weenā tefoschā gadā.

Audschersejā schis darbs ari bij jo plaschs. Schiraksta autors peedsihwoja to preeku usnemt sawā basnizā 236 dwehseles uf winu tizibas apleezinaschanu. Winschiraksta sefoscho kahdam laikrakstam: „Usskatidams scho leetu par pastahwigas finaschanas un patezigas atminas wehrtu, es atradu par labu, eewahft par winu zif ween eespehjamis pilnigas finas. Esmu greefees pee 30 mahzitajeem un skolotajeem schai pilsehtā, lai issinatu zaurmehra atgreeschanos skaitu winu draudsēs. Daschus fludinatajus newareja safneegt, bet wifu fopigi war rehlinat uf apm. 2.800 zeribas pilneem atgreeschanas gadijumeem.“

Mahz. Skots (I Reformeto basn.) sinoja, kā raksturigu sihmi no Au-arkas darba to, kā atgreesuschees laudis ar wispehzigako un pilnigako prahtu. Ja winam buhtu jaismellē no sawas draudsēs 45 wisweseligaka prahta zilwekus, winsch allasch buhtu nehmis tos 45, furi zaur tizibas apleezinaschanu peeweenojās wina draudsei. Schai paschā walsti 60 pilsehtās sinoja par pamoschanam ar 5000—6000 atgreeschanas gadijumeem.

Statistika par zitām walstim naw wajadsiga, jo schee jau wisi ir peemehri. Ir aprehlinats, kā 100.000 atgreeschanās notifikas 4 mehneschu ihfajā laikā, un kā weena gada laikā pehz schi darba eesahfshanas ne masaf kā 400,000 dwehseles tika peewestas Kristum. Tif dauds par Saweenotām Walstim.

Uhrsemēs garigais darbs bij tikpat plaschs un spehzigis. Eefam winsch eesahfās Amerikā, jau Anglijā sahfa peeaugt dedsiba nest ewangeliju nabageem winu wissemakās paslehptuwēs; pastahwigi tika turpinatas sapulzes sem flajas debefs; radās daschi ewangeliski fludinataji, furu wahrduis laudis bij jo gatawi usflausit; deewkalposchanas daschās eewehrojamās weetās leezinaja par dedsibu weenā pusē un modinaja usmanibu no otras puses. Reif tika redsets 10,000 leels lauschu pulks ar wisleelako usmanibu flausamees leelās pestifchanas pateesibas Sereja dahrsā.

Sefoschi sinojumi parahdijās anglu laikrakstids: „Luhgshanas sapulze teef tagad katra deenu notureta pulst. 2 deenā Ueberdinā, fewischli ar noluhfu, luhgt pehz Sw. Gara isleeschanās; teef teifts, „kā tur isdeenas nem dalibu wairaf kā 1000 zilweku.“ 1859. g. tiks atminets kā auglign dwehsetu plaujas gads dauds Eiropas walstis. Wehlsā daschadās tizibas schkirās atgreessto skaitas lihds 35,000 is drusku wairaf kā weena miljona eedsihwotaju. Utkrischanas gadijumi Wehlsā un Irijā ir bijuschi loti reti, kaut gan daudsi no atgreessteem bij no wissemakām lauschu schkiram. Par pamoschanos labeem eespaideem Irijā, furi eewehrojami parahdijās zaur projesu un noseegumu ispalischanu, leezina daudsi teefneschi un adwolati, furi to atteezina uf eepreefschejā gada moraliskām un religiskām kustiham. Kahdā pro-

winzē reif swehrinato teefai nebij neweena weeniga zeetumneeka, kō pahrlauschinat.

Belfastē is 130,000 eedsihwotajeem atgreesās 10,000. Winus lehnām un apdomigi usnehma draudsēs. Deews scho darbu fewischli apsihmeja Irijas seemetōs zaur sawa wiswarenā noslehpumainā spehfa fewischko atflahschanu. Dauds weetās parastee preefschtetschi bij ustiziga mahzishana un nopeetna luhgshana, bet swehtiba nonahza negaiditōs weidōs, nolaidās atbaidoschās weetās un radija neparedsetus eespaids; un masums, kā starp garidsneekem, tā starp lajeem, bij sagatawojuschees uf atgreeschanās gadijumeem, furi peepefschi tā pawairojās. Gandrihs katra weetā schis darbs eesahfās wismasaf mahzitās un wissemakās flafēs un tika raksturots sawā sahkmā zaur fisiskam parahdibam, kās isbrihnija nepeedsihwoschōs, ustrauza bailigos un eedwehfa neaprafshtamu godbijaschanu gandrihs wifai draudsei. Bet pahrgrosibas raksturā, runā un usweschanās drihs tapa tif redsamas, kā nepeelahwa schaubitees, kā kahds Augstafs Spehfs winas ir radijis; un kad Deews pats bij atflahjees kā moralisko pahrmānu autors un bij pamodinajis pilnigu usmanibu pret sawām prasibam, tad Winsch pamafam atwilka fisiskās parahdibas un darbs peenehma wairaf tihri garigu weidu. Wina nodoms azim redsot fatureja kautko wairaf nekā kahdas prowintzes garigu uslaboschanu waj kahdu tuhftoschu lauschu pestifchanu. Winsch gribeja parahdit sawu wiswarenibu un spehfu tā, kā wifs fristigajums tiktu eefustinats un plaschā mehtrā atnestu godu Wina schehlastibas bagatibai. Dauds simtu, ne tikai no Irijas neswehtiteem apgabaleem, bet ari no Anglijas un Skotijas un pat no Eiropas zeetsemes steidsās skatit Sw. Gara brihnumdarbus; un kamehr daudsi palifās ilgaf nekā bij nodomajuschi, un strahdaja fopā ar pahraf darbeem apfrauteem strahdoneekem, masums atgreesās atpafat bes pahrleezibas, kā Ustere bij pahrnemta no Wisaugstakā spehfa.

Hihrfordas biskaps tai paschā gadā beedina sawu garidsneezibu no „Seemet-Irijas kustihas“ un no „lihdsigām kustibam winu paschu apgabalā un apfahrtnē“, peemetinot, kā „winsch loti apschauba scho darbu un kā winu schai sajuhtā stiprina atminas par notikumeem tās darbibas laikā, furu eesahfa un turpinaja Jahnis Weslejs.“ Dauds neihsti gadijeeni, „tā saka biskaps, „atrodami pee Wesleja pehznahzejeem.“ Un „Seftdeenas Apfats“ isfmehja scho darbu (tā atsihmedams wina apmehrus) fazidams: „Bes schaubam, tā ir interesanta leeta. Kahds entusiastis, mehds domajam, manigi ispluhdina weeglu dwehsmu waj smarschu, fura friht uf nerweem wispahri waj uf mahgas nerweem waj uf histeriskeem organeem, furi ir wifai usnehmigi gifts peesawinataji.“ No otras puses Dr. Gibsona „Schehlastibas gadā“ (ruhpiigi issrahdata grahmata) mums ir pilnigi peerahdijumi par scho Irijas un Skotijas pamoschanos spehfu un ihstenibu.

Amerika tomeht bij wiswairaf apmekleta no schis schehlstibas. Kahds garigs laifrafsis tolait par to rasta:

Tahds laifs, fa flahbtuhdamais, nefad wehl naw bijis preefsch pamofchanam pehz apustulu laifeem. Tirdsneezibas noslihdeschana, mamona, schi leela, no plascheem pulkeem schai semē fa basniza tā ahrpus basnizas peeluhgtā deewa frischana, semischfigu mantu grehziha un gefiba tifa usrahdti miljonu firdim un apsinam ar tahdu spehku, fursch leelas neatturams. Pamofchanas pahrem wifu semi, noslauzidas wifu sawa preefschā fa Wasar-swehtu deenā, lifdamas no tuhftoscheem israutees no-peatnam un fopigam fauzeenam: „Ko lai mehs daram, lai taptu glahbti?“ Winas ir aifnehmuschas wifu fabeedribu tahdā mehrā, fa wini tagad ir wifu farunu aif-raujoschais temats. Sludinataji leelas buht fristiti ar Swehto Garu un sludina ar jaunu spehku un nopeatnibu, eespeesdami pateefibu apsinā un aiflahdami dsih-wibu fa reti kad eepreefsch. Luhgschanas, pamahzibas un farunu stundas teef turetas ar dilafo interesi un wispahrsteidsoschafeem panahfumeem. Tas teef turetas ne tifa basniza un mahju no mahjas, bet ari gada turgos un tirdsneezibas zentros. Sahles teef ismekletas, furas zilwefi, atstahjuschi sawas pasauligas ruhpes us kahdu stundu, war pulkeem, bes kahdam zeremonijam, ee-eet, nofrist us saweem zeteem un peeluhgt Deewu, no-flausitees daschus pamahzibas un usmudinaschanas wahrds un tad eet tahlaf sawa parasta darba. Xujorka wifas basnizas ir wisapbrihnojama fa interese, un isleelas, itfa schi leela, apdsihwota un samaitata pilsehta wifa buhtu apnemta no deewischka eespaida leefmam. Saweenotas luhgschanu stundas teef turetas galwenos zentros un tur sapulzejas tuhftoschi un tuhftoschi ifdeenas. Luhgschanas un wispahrigas stundas teef turetas fewischkas telpas, sakara ar plascheem tirdsneezibas nameem, ar wislabafeem panahfumeem. Leelas pilsehtas wispahri lihds pat Kalifornijai peedalas schai leelaja un godibas pilnaja darba. Gandrihs naw atrodamas ne sahdschas, ne pilsehtinas, fur neparahditos fewischks deewischfigs spehks. Pateesi leelas itfa tuhftoschgad ualsts buhtu jau flah wifa sawa godiba.“

Uf Kungs, atdsihwini Sawu darbu!

Taws darbs lai sel, af Kungs!

(Turpmat wehl.)

S. Pufukalna:

Godibas pilna pahrmaina.

„Es daru wifu jaunu, jo tas wezais ir pagahjis, redsi, wif ir tapis jauns.“ Esaj. 48:18. 19., 2. Kor. 5:17. Schis wahrds lai ir mums fa usfaukums un paschubinajums, bet tai pascha laifa ari fa smahdejums. Usfubinajums tadeht, fa weena leela pahrmaina wifai muhsu buhtnei nolemta pee tiziga pahrmehrschanas, kas top patureta muhsu meefigas dsihwas beigas, bet pee

„Kristigs Wehtnefs“ Nr. 1, 1914. g.

Deewa ta ir jau fen notahrtota leeta. Ra smahdejums tas ir mums tadeht, fa mehs no schis godibas pilnas pahrmainas — famehra ar muhsu tagadejas dsihwas sapraschanu, til mas wehl efam atsinuschi, sapratusch, un par muhsu ihpaschumu eegumusch.

Mehs efam jauns radijums. Tas ir brihnischfigi, fa mehs, neluhtojot uf scho samaitato dsihwi, tomeht efam eefschfigi pahrmehrschi. Bet nu schai pahrmainai ir japarahdas ari wifa muhsu dsihwe, muhsu mehrtos, preefos un wifas darbibas nosares. Gefschi mums notifuschai pahrmainai wajag tapt arween wairaf un wairaf redsamai. Bet tas war notitt tifa tad, ja atrodamees Swehta Gara skolā, un jauna radijuma nosihmi mahzamees atsiht un saprast. Preefsch ta muhsu Rungam pascham jadod mums jauni jehgumi, proti apgaifmotas prahta azis. Ewe. 1:17—18. Swehtais Gars mums jauna radijuma buhtni wifos fadsihwes stahwoftos war un grib parahdit un atflah. Zif daudi wehl darba un puhku buhs Sw. Garam, lihds Wifsch scho pateefibu, fa dsihwe esofchu un iswedamu, waras saweem laudim atflah un tos foli pa folim nowest pee ta, fa tee tiziba Winam peebalfos eefsch wifa. Mufchu atgreefschanas un Deewam atdoschanas bija wispirma fahrtā muhsu gribas padoschanas Winam. Tomeht schi muhsu gribas weenreisiga Winam peefrischana nepeeteef. Meh jau neteefam wis mechaniski tahlaf westi, dsihti, stumti, turpreti atfal un atfal mums ar firdi un gribu ja-pee balfo, tiffihds Deews mums atflahj kahdas jaunas dfitas pateefibas. Scha domajoschs un griboschs pulzinich par schelummu ir gan mas, famehra ar leelo fskaitli tizigajo. Tas pulzinich grib un ir gataws tapt no Sw. Gara wadits, lai winus eewestu schini frahschna pahrmaina, fur winos wif ir jauns. Turpretim leelajam pulkam tas Rungs paleef fa arween wehl deefgan nepasichts Deews. Wini apmeerinas un paleef pee atgreefschanā mantotas grehku peedoschanas, fur gan wif lihds tam laifam daritee grehki tifa peedoti waj warbuht ari wehl tas nenotifa un tee paleef uf atsihfschanas semas palahpes. Tahlafi garigi peedsihwojumi teem wifai masi un wini apmeerinas, neprafidami un nemekledami pehz leelafas pilnibas. Tee aismirst, fa toreis notifuschais bija tifa eefahkums, furu wajadjeja turpinat un panahft pilnigu fwehtifchanas, t. i. nodoschanas tam Rungam wifas leetas.

Puriu Ernefta:

No masa sin.

Deews mihle masus behrnius,

Tos ustur spirgus, wefelus.

Es ari esmu masina,

Tapat fa mana mahfina,

Un to es drofchi sinu gan,

Ka Jesus teefcham mihle man! —

Kretschnowa.

Birno Kristigo seegels.

Kahdi bija pirmee krīstīgaji?

Tull. Čhenija.

(12. Turpinājums)

Sahtibas tuwafā mahsa ir protams

schēstiba.

Dat eenaidneeti bija speesti dot krīstigeem atsinibu par winu zehlo tīkumibu. Paschi krīstigees isteizās flaji, ka wini nedrihst tahdus kauna darbū, kahdi walda starp paganeem, ne usklaustees.

„Lai tas stahw tahlu no mums, tahdās negantības pat tīf domās eenemt, kur nu wehl darit! Dee mums seed sahtiba, un atturibā mehš wingrinamees; mehš dšihwojam ar weenu seewu un zeenam augsti schēstibu.“

„Mums nenahst ne prahtā,“ tee teiza tahla, „fajauktees pascheem sawa dšimuma starpā, kur mehš pat seewas nedrihstam usstatit ar eefahroschamu. Dee mums jau tā ir laulības pahrschapschana, ja kam ir meefas fahrigs skateens. Muhfu azis kalpo daudš augstakeem miehřeem, nekā semām kaislibam, fewischki ja eegaumejam, ka mums reis buhs jaded atbilde par muhfu neezigatām domām. Mehš nekāunamees tīf ween fā sawā waigā, bet ari firdi.“

Kristigo wajaschanās pagani neleetoja weenigi spihdšinaschanas lihdselkus, lai atrautu krīstigos no tizibas; krīstigo jauneklus pagani mehginaja zaur skaisām pawedejam seeweetēm padarit wahjus un pawest; jaunawam tee līfa iswehletees, waj nu atstahtees kahdā netiklibas namā par preeku meitu, jeb padotees brihwprahrtigi wischschaušmigakeem apstrahdajumeem, fā atkaut few nogreest waj nodedsinat fruhstis u. t. t.

Kahda dšichziltiga, 13 gadus weza romeete, Agnese wahrdā, bija jau schini glesnaja jaunibā atdemusi wifu sawu mihlestibu. Tam, kam pasaulēs azis gan nerahdas buht ne isskata, nedš kahda frahschnuma, bet par Kuru tiziga dwehsele issauzas ar dšitakām laimes juhtam: „Tu esi tas skaisstakais starp zilweku behrneem!“ Schim sawam debesu Bruhtganam bija wisa Agneses dšihwešwehtita, un winas šwehtajai fajuhšmai, kurai nebij gar zitu wairs dafas, fā weenigi gar sawu dwehseles Draugu, isdewās daudšus no saweem beedreem un beedrenem mantot preešch ta Kunga Jēsus.

Bet Agneses mihliga ahreene, winas glesni zehlais augums un wifs winas buhtnes daitums wehrsa jau agri pilsehtas augstmanu dehlu azis us fewi, furi zentās zits par zitu eeguht Agneses labwehlibu.

Reis bij Agnesi eewehrojis pretora (augsts eerehdnis senlaiku Romā) Simfronija dehls, fad ta gahja pa eelu us sawu wezaku dšihwokli, un bij us weetas eededsees

faisliga mihlestibā us dailo jaunawu. Winsch Agnesi bildinadams isluhdās winas rofu, folija winai wisfrahschnakos dahrgumus, rahdidams winai isskati us spihdoschaku nahkotni, fo ween tīf bagatiba, goda stahwoklis un wisi pasauligees preeki un baudijumi spehjs kahdam sneegt.

Bet Agnese atraidija wifas wina fahrdinaschanas fazidama: „Atkahpees no manis, launais pawedejs, kas tu gribi eewest mani daudsfahrtigōs, gruhtōs grehōs un pehdigi eegruht mani muhschigā nahwē. Ja, atkahpees no manis; mani jau ir zits eemihlejis un ar Sawas tizibas gredseni par Sawu ihpaschumu apsegelejis, — Kahds, kas pehjs Sawas fahrtas un goda stahwokla ir daudš warenaks par tewi. Winsch ir isrotajis manu labo rofu un manu faklu ar wisdahrgakām pehrlem un briljanteem, Winsch ir manu fewu apsihmejis, lai es blakus Winam neweena zita ne-eemihletu. Ja, Winsch ir man rahdijis wifu Sawu neisteizamo bagatibu un apsolijis man to — ja es netapschu Winam neustiziga — par ihpaschumu. Tadeht es blakus Winam newaru mest sawas azis us zitu neweenu un wehl masaf zitu peenemt un atstah To, ar Kuru esmu firnigā, dedsigā mihlestibā saweenojusees. Wina augstais dšimums, Wina mihligais waigs, Wina mihlestiba pahrspehjs tahlu it wifu zitu, kas tīf ween buhtu wifā pasaulē atrodams.“

Straujais jauneklis, fura meefigais prahts nespehja Agneses wahrdus saprast, domaja ka winai ir kahds zits, laizigs lihgowainis, un pahrgahjis mahjās kluwa aifskumjam par Agneses atbildi slims.

Tad jaunekla tehws apnehmās sawufahrt mehginat jaunawu bildinat preešch sawa dehla. Zaur schēetamā fahnzenscha augsto stahwokli un waru, par furu dehls bij stahstijis tehwm, fā rahdijās bij augstā wihra paganiskais lepnums fahpigi aiskahrts, jo winsch leelijās Agneses preešchā fewischki ar sawu augsto stahwokli un ar sawu leelo waru, kahda tam esot par Romas regimenti. Bet Agnese palika pee sawas leegschanās. Tagad Simfronijs wehlejš masakais dabut sinat, kas ihsteni tas nepasihstamais lihgowainis tahds esot, fura dehls jaunawa esot tīf laimiga, un tīf tagad winsch dabuja dširdet, — fo Agnese ari nekād nebij domajusi aisleegt — ka wina sawā atbildē ir domajusi sawas dwehseles Pestitaju, to Kungu Jēsu Kristu.

Tagad lepnaiss pretors pahrmainija sawu lomu. Winsch atstahja namu un atsuhtija tuhlin sawus saldatus, furi fanehma Agnesi zeeti un noweda winu preešch Simfronija foga krehsa. Te winsch mehginaja, eewehrojot sawu dehlu, wispirms peerunat jaunawu ar glaimu wahrdeem un ar fairinoschakeem apsolijumeem, lai ta atfakas no sawas tizibas. Bet kad tas nelihdseja, tad pretors isleetoja wisbreesmigakos draudus, līfa preešch Agneses azini sakurt uguni, un atnest preešchā moku solu, dšells ahkus un zitus spihdšinamos daitus.

Eelenkta no bendem, glesnā, 13 gadus wežā jaunawa luhkojās beš bailu, pat ar jautru skateenu wifam schim farihkojumam preti, un Simfronijs sahka nojaušt, ka winsch ar wifam sawam mozibam un spihdsinaschanam nespehs laust jaunās leezineezes waronigo apnemšanas; tadēht winsch ahtri isdomaja zitu planu.

Wispirms winsch isskaidroja jaunawai, ja ta wehl ilgaki gribot wina dehlu apfmeet, tad winai esot jatop par Westas deeweetes preestereeni. Agnese atbildeja, ka wina nekad nekapos mehnam, kurlam elkam, kas ir beš dšihwibas un beš masakās juschanas. Tad Simfronijs ar swinigi pazeltu balsti, peesaukdams sawa amata zeenibu, lika Agnesei iswehletees starp diweem spreedumeem weenu, waj nu palikt par Westas preestereeni, jeb sagaidit, ka to nodod neschfihstibas namā, atklahtai gahnischana par upuri.

Bet Agnese atbildeja ar tahdu dwehseles droshibu, kura sin fewi paglabatu Ta apfardsibā, Kas muhs ir eerakstijis Sawās rokās: „Ja tu pasihitu to Kungu, Kam es kalpoju, tad tu no manis to neprasitu. Jesus Kristus ir Kungs par sawam faderetām. Tadeht es waru it jautri smeeetes par taweem draudu wahrdeem un es tizu droshi, ka man nebuhs taweem elkeem jaupurē, neds ari sawa meesa japadod ziteem par kaunu un apfmeeklu. Ta Kunga engelis stahw man klah, tas ari pasargās manu meesu. Dshiwā Deewa Dehls ir man par stipru muhri apfahrt, kuru nesagahsis neweens; Winsch ir ari mans Sargs, kas nesnausch nekad, un mans Aisistahws, kura patwehrums sneedsas lihds muhschibai.“

„Tad es tewi nododu atklahtam negodam,“ isfauzās pretors dusmu pilns un pawehleja isgehrbt Agnesi failu un west atklahti winu us neschfihstibas namu.

Bet jaunawai notika tā, kā wina bija tizejusi. Wispehzigais Deews bija gahdajis, ka wina ar saweem garajeem, kuplajeem mateem wareja sawu meesu peeteefoschi apsegt. Wina stahweja tur kā klus upura jehrinsh, bet preezigā palahwibā us Deewu. Winas seja istaroja tahdu newainibas atspihdumu, kā pat lauschu puhlis us eelas pagreesa winai, it kā kahdai swehtai, godbijigi zeku. Neweens neusmeta Agnesei ne pasemojoscha skateena. Un kad wina tika eewesta kauna namā, tad wina dabuja — kā? tas naw tizis neweenam sinams — baltu uswalku, kurā wina eesedsās, nokrita pee semes un luhdja: „Kungs Jesu Kristu, es Tew dōdu muhschigu slawu un teikschanu, ka Tu esi mani, nabadšiti, usnehmis sawu kalponu skaitā un ari schis drehbes man peesuhtijis!“

Bet schini brihdi eefrehja te eefschā ari Simfronija trafuligais dehls, un kaut gan winsch sabijās no schilbinoschi sposchās gaismas, kas apnehma Agnesi, tomehr winsch mehginaja winai tuwotees beskaunigā kahrtā. Bet pirms winsch paguwa Agnesi aisslahrt, tas pakrita, — kā no peepešcha sibena kerts — kā mironis pee semes.

Wina beedri, kuri bija tam lihdselausufchees, redsedami draugu kā nedsihwu us grihdas gulam, pahrbijufchees

sahka kleeht: „Klahlat schurp, juhs pilsoni, schi negehlīgā seeweete ir zaur sawu burwibu nogalinajusi pretora dehlu.“

Eaudis fassrehja bareem, kuru starpā iszehlās breesmiga kleeegschana. Weeni sauza: „Schi fluke ir burwe!“ Ziti teiza, ka jaunawa esot deewbijiga, swehta un newainiga, wehl ziti sazija, ka ta esot Deewa saimotaja. Ari Simfronijs bija peesteidsees un kad winsch redseja sawu dehlu gulam nedsihwu sawā preeschā, tas issauzās: „At tu nekithra seeweete, waj tew wajadsēja ar sawu burwibu nogalinat manu dehlu?“

Agnese atbildeja: „Mans Deews, Kam taws dehls nedewa godu, ir winu sitis.“

„Labi,“ sauza tehws, „pee ta es gribu tizet, ka tu neesi burwe, ja tu zaur sawu luhgšanu, wari atkal usmodinat manu dehlu.“

Tad jaunawa pawehleja wiseem iseet, nometās us zekeem un luhdja Deewu. Un redsi, jauneklis uizehlās, bet pahrbijees winsch metās pa durwim ahra un sauza: „Ir tikai weens Deews, Kas ir radijis debesi un semi un juhru! Un scho weenigo Deewu godā kristigee; bet wisi ziti deewi ir tufshi mahni un nespehj nefa darit. Tee newar palihdset ne paschi sem, neds ziteem.“

Tomehr pehz wisa scha Kristus frusta eenaidneefu dusmas peenehmās leelumā. Elku preesteri sapulzejās kopā un saniknotais lauschu puhlis sauza: „Nost ar scho raganu!“

Bet us Simfroniju wifs schis notifikums bija atstahjis warenu eespaidu; tatschu bailes no elku preestereem tureja winu saistitu, un tā winsch nodewa wisu scho leetu sawam weetas ispilditajam.

Schis nu pawehleja sakurt wisu lauschu preeschā leelu uguni un eemest tant jaunawu. Bet leesmas schahwās sahnuš katrā pusē Agnesei us augschu un tā wina palika no uguns neaishahrta. Agnese salika rokas un luhdja Deewu: „At, Tu wispehzigais Deews, Tu, muhsu Kunga Jesus Kristus Tehws, es Tew pateizu un slaweju Tewi, ka Tu esi mani zaur Sawu weenpeedsimuscho Dehlu ispestijis no besdeewju rokam un no wisa kauna tif schehligi pasargajis! Tewi es apleezinu ar muti un ar sirði: pehz Tewis ween ir mana kahroschana.“

Kad soja weetneeks redseja, ka jaunawa palika no uguns neaishahrta, tad winsch nosuhthija pee Agneses bendi, kursch winai isgruhda dunzi zaur kaku. Jaunawas wezaki usnehma mihlotā behrna lihki Deewu slawedami un apraka to kahdā lihrumā tuwu pee zeta, kas wed no Romas us Mumenturni.

Agnese bija saweem wezakeem bijusi waitak, nefa meita; jo pee to daudso pulka, kureem deewbijigā jaunawa bija rapusi sawā ihfaja muhschā par zeta rahditaju pee ta Kunga, peedereja ari winas wezaki.

Par scha notikuma pilnigu attehlajumu mums ir japateizas basnizas tehnam Ambrosijam, kursch bija tanī laikā biskaps Mailandē.

Pirmee kristigee peegreesa leelu wehribu pilnigai tikumibai. Dat nesmaks wahrds waj ari kahds joks

nedrihsteja nahst pahr fristigā luhpam; un tad daschi gribeja apgalwot, ka newainigi jofi esot atlauti, tad no- peetnee fristigee atbildeja: „Kaut ari daschi jofi israhds peeflahjigi un patihlami, talschu tee ir pret fristigas draudses paraschu.“

Wispahrigi nemot pirmee fristigee behdsa un iswai- rijas no it wisa, kas waretu masinat un trauzet winu preefu eefsch Deewa. Winu firschu besgala leelais meers bij teem dauds par dahrgu, lai wini buhtu warejuschi atlaut to apdraudet zaur schis pasauls gefibu un isnihzibu.

Ta, par peemehru, pirmee fristigee peefkaitija pee schis pasauls gefibam ari

peedalischanos pee teatreem, de- jam un zitam lihdsigam ispreezam.

Kristostoms saka par to: „Kur teef dejots, tur pa- teesi ari ir welns. Jo Deews mums naw dewis kahjas preefsch tam, lai mehs ar winam mulīgi un nejauki spahrdamees, bet gan, lai mehs staigajam peeflahjigi, un lai nelehstajam it ka kameeki. Dauds wairaf mums ir japeebeedrojas engelu forim. Turpreti, ja meesa isturas tif nezeenigi, zil dauds wairaf neteef dwehsele zaur to pasemota. Lai neweens no jums nedejo, ne jaunekli, nedf laulati. Jo kahdu labumu atnes dejoschana? Pee paganu elku kalposchanam teef gan uswestas dejas; bet pee mums ir jawalda flusumam, godzeenibai, schihstibai un peeflahjibai. Tadeht lai pee muhsu meelasteem un muhsu kahsu fwinibas nebuhtu neweena dejojaja.“

Ambrosijs saka: „Lai Jahnis Kristitajs, fursch us dejojajas isteikumu tifa nokauts, noder mums par pee- mehru, ka pawedinoscha deja ir bijusi kaitigaka, nekā pahrejo besdeewiga neprahstiba. Dat kahds paganu flo- lotajs ir fazijis: „Neweens nedejo, ja tas naw tapis plosigs.“

„Swinesim swehtkus,“ raksta kahds zits, „talschu ne pasauligus, bet gan garigus, ne pehz paganu preefschihmes, bet Kristus gara; lai mehs nepadaram fewi zaur dee- schanu, puhshanu un stabuleschanu par ahfsteem. Lai neapgahnam sawus swehtkus ar neglihteem wahrdeem, jeb ar rihschanu un plihstschanu.“

Tertulians raksta paganeem: „Mehs atsakamees no juhfu israhdem, fazihstiem, dejam un zitam ispreezam tadeht, ka mums ar scho jautribu awotu naw nekā ko- peja. Mehns negribam juhfu trafulibas ne redset, ne dsirdet, nedf par tam runat. Ta ka mehns inam, ka zil- wefam buhs par katra weltigu wahrdu reis jadod atbilde, tadeht lai tad mehns noskatamees tahdas leetas, furas bes leelafas apgrehzihas newar isdarit? Kadeht lai tas ne- padara zilweku tiskpat neschihstu, ko tas elaisch zaur azim un ausim sawa firdi, ka tas, kas ar muti teef is- runats? Uzis un ausis talschu stahw gara kalpiba un gars newar palift schihstis, ja wina kalpi ir tapusch neschihsti.“

Dat pagans Seneka raksta par toreisejam teatra israhdem: „Nekas naw kaitigaks preefsch labeem tifumeem, ka sehdet israhde, fur netikums zaur kaislibu pamodina- schanu atrod wisweeglafi peeeju pee muhsu firdim. No israhdes isnahf zilweks ahra pa laifam fahrigaks, kaisli- gaks, augstprahtigaks, zeetfirdigaks un neschehligaks, nekā winsch ir eegahjis tam eefschā.“

Ta pirmee fristigee teiza ar pilnu pateesibu: „Kri- stigam ir doti labaki flati. Nerunajot jau nemas par teem jaukumeem, furi sagaida fristigo muh- schiba, tam atleef wehl te jaukaja Deewa radiba tif dauds krahschnuma, ko tas war katra laifa apluhkot un ap- brihnot. Ja, wisi Deewa darbi noder tizigeem fristigajeem par apluhkoschanas un apbrihnoschanas zeenigeem flateem. Kas atfihst fewi par Deewa behrnu, tas nekad neapbrihnos zilweku darbus. Bet ja kas bes Deewa wehl pagodina ko zitu, tas nolaischas lihds ar to pats no sawa augsta stahwokta semē.“ (Turpmak wehl).

Swaru kauis.

Garigee un fadsihwes jautajumi, apstatiti no fristiga redses stahwokta. S Medina:

Waj wezas deribas baufliba jaispilda jaunās deribas laifa?

Mums peenahfuschchi beidsamā laifa wairaf schahd i un lihdsigi jautajumi, furu eefuhitaji wehlas noteiftas atbildes is Deewa wahrdeem. Lai apmeerinatu muhsu lasitaju wehlefschanos, gribam schos jautajumus pa fahr- tai atbildet ar fw. rakstu pantinam. Wispirms apluh- kosim

I. Ko nosihme wahrds „baufliba“ jaunās deribas rakstos?

Ar wahrdu baufliba apjihmeti wispirms tee defmit Deewa baufschi (Luf. 23:56), furi doti Israeta behrneem us Sinaja kalna. Ar to paschu wahrdu apjihmeti ari Isra- eta likumi, ka to redsam is fefoscham weetam: Mat. 12:5; Luf. 2:22—23; Ap. d. 15:5; Jahn. 19:7. Ar to paschu wahrdu apjihmeti ari baufschi kopā ar ziteem likumeem (Jahn. 1:17; 7:19, 51; Mat. 22:36, 40; 23:23; Luf. 10:26; Ap. d. 7:53; Jahn. 8:5). Ar scho wahrdu apjihmetas ari wifas peežas Mojus grah- matas kopā, eeflehdsot eefsch fewis neween baufschus un likumus, bet ari prawee schojumus un zitas mahzibas (Jahn. 1:46; Mat. 7:12; 11:13; Luf. 16:16; 24:44; Ap. d. 13:15). Reisem ari Dawida dseefmas top peefkaititas pee bauflibas (Jahn. 12:34; Daw. ds. 45:7; 72:17; 110:4; Jahn. 15:25; Daw. ds. 35:19; 69:5).

Is augfheja redsamis, ka ikreises, kad wahrds baufliba jaunā deriba top leetots, is fagara un fatura jaredf, waj tas sihmejas us 10 baufscheem waj us Israeta liku-

meem ari, waj uf wifam 5-jam Mojus grahmatam, waj pat ari uf Dawida dseefnarr. Ra peewestäs pantinas rahda, tad fchis wahrds top leetots pa leelafai datai jihmejotees uf wifem Israeta litumeem, eeflehdjot eefsch fewis ari 10 mums pa-
fihstamos bauſchtus waj atfal ir noſaufums preeſch wifam peezam Mojus grahmatam ar wifu winu daschado faturu.

II. Kas ir bauſlibas galwenais fatur?

Muhſu Kungs Jesus fanem wifu bauſlibas un praweefchu grahmatu faturu pahris teifumds: Tem buhs Deemu, fawu Kungu mihlot no wifas fawas firds un no wifas fawas dwehfeles un no wifa fawa prahta. Bet tas otrs tam lihds: tem buhs fawu tuwaku mihlot fa femi pafchu. Schinis diwejos bauſchtos farajas wifa bauſliba un praweefchi (Mat. 22:37—40). Apustuls to pafkaidro tahkaf, fa wifu galweno bauſchtu faturu top fanemts wahrds: tem buhs fawu tuwaku mihlet fa femi pafchu. Mihlestiba tuwakam launu nedara; tad nu mihlestiba ir bauſlibas peepildifchana (Rom. 13:8—10). Mihlestiba ir lehnprahtiga, ta ir laipniga, mihlestiba nefkaufch, mihlestiba neleelas, ta neupuhfchas, ta nemelle fawu labumu; ta apflahj wifu, zere wifu un panes wifu (1 Kor. 13:4—7). Tas mahzibas gala mehrkis ir mihlestiba no fchlichstas firds un labas apfinas un befwiltigas tizibas (1. Tim. 1:5). Lai laudim wahrds mihlestiba buhtu labaki faprotams, tas Kungs winu pafkaidro wahrdeem: Tad nu wifu, fo juhs gribat, lai zilweti jumis dara, tapat darait ari juhs wineem. So fchi ir ta bauſliba un tee praweefchi (Mat. 7:12). Schahdu praktifku mihlestibu zilwets war dabut tifa zaur Sw. Garu (Gal. 5:22; Rom. 5:5).

III. Rahdeem laudim bauſliba dota.

Apustuls Pawils zaur Sw. Garu faka, fa bauſliba wifu, fo ta faka, to ta runa uf teem, kas ir apafsch bauſlibas (Rom. 3:19). Ta naw eezelta taifneem, bet netaiifneem, pahrgalwigeem, besdeewigeem un grehzi-neekteem, nefwehteem un neganteem, tehwa un mahtes fahwejeem, flepfaweem, mauzineekteem, zilwetu jagteem, mefkuteem, teem, kas nepateefi fwehre un ja wehl kas tai wefeligai Deewa mahzibai ir pretim (1. Tim. 1:9—10). Kas apafsch bauſlibas grehfojufchi, tee ari pehz bauſlibas taps teefati (Rom. 2:12). Kur bauſliba atfal naw, tur naw bauſlibas pahrfahpumu (Rom. 4:15). Deewa neredjama buhtchana pee darbeem top nomanita (Rom. 2:15). Kas dsihwo un grehto bes bauſlibas, tee bes bauſlibas pafudis (Rom. 2:12), tadeht fa nebuhs flaufijufchi apfinas balfij (Rom. 2:15). Turpreti zaur Sw. Gara peedfinufchi laudis ir bauſlibai nonahmeti zaur Kristus meefu, fa teem nu buhs turetees pee zita, pee Ta, kas no mironeem ir ufmodinats (Rom. 7:4). Tee ir no bauſlibas atfwabinati un tai nomi-

ruſchi, ta fa tee nu, falpo atjaunota garu un ne weza rafstu buhtchana (Rom. 7:6).

Kristigee naw wairs apafsch bauſlibas, bet apafsch fchehlastibas (Rom. 6:14). Tas Kungs Jesus, faru-nadamees ar warijejeem, neatfihjt bauſlibu wairs preeſch Saweem laudim par dsihwes notejeju, bet to noſauz par juhf u, t. i. warifeju un Suhdu bauſlibu (Jahn 8:17; 10:34). Apustuls ari to noſauz par Suhdu bauſlibu jeb litumeem (Ap. d. 25:8), jo winſch kristigajos wajadams, tomehr bij newainigs pehz Suhdu bauſlibas taifnibas (Wil. 3:6).

IV. Kas bij bauſlibas mehrkis?

Bauſliba dota, lai pati wezas deribas ijwehleta tauta, Israeleefchi atfihjt u, zif tee nefpehjiigi iipil-dit ta Kunga pawehles. Zaur bauſlibu nahf fawa nefpehka, t. i. grehtu atfihfchana (Rom. 3:19—20). Israeleefchi dfinas panahft taifnibu zaur bauſlibas dar-beem, bet tas teem neidewas (Rom. 9:31). Wifas praweefchu grahmatas pilnas ar Israeleefchu bauſlibas pahrfahpumeem jeb grehteem. Tas Kungs Jesus winus noſauz taifna wahrda par welna behrneem (Jahn. 8:44) un grehta kalpeem (Jahn. 8:34), neluhfojot uf to, fa tee leelijas ar bauſlibu (Rom. 2:17—23) un fauzas par tiziga Abraama behrneem (Jahn. 8:39—40). Kapeh, tas bija ta? Tapehz fa zaur bauſli-bas darbeem neweena meefa netop taifnota, bet zaur tizibu uf Jesu Kristu (Gal. 2:16). So wifir grehfojufchi un teem truhſit teifchana Deewa preeſch (Rom. 3:23).

Wezas deribas lifumi par ehdeeneem un jabateem bij tifa ehna uf nahfofcham leetam, uf Kristu to dsihwibas maſi preeſch dwehfeles un uf muhſchigo duſu eefsch Jesus (Kol. 2:16—17; Jahn. 6:48; Ebr. 4:6; Jahn. 15:4). Ari upuri newareja pilnigus darit upuretajus. So tas newar buht, fa wehſchu un ahſchu afinis grehtus atnem. Schee nebij leetu gihmis pats, bet nahkamo labumu ehna (Ebr. 10:1—4). Bet tas Kungs Jesus zaur weenu upuri ir muhſchigi pilnigus darijs tos, kas top fwehtiti (Ebr. 10:14). Wina afinis muhs fchlichsta no wifem grehteem (1. Jahn. 1:7).

Israeleefchi tapa tureti faflehgti apafsch bauſlibas pirms tiziba nahza uf tas nahkamas tizibas at-fpihdeſchana (Gal. 3:23). Fa zilweti nebuhtu mehgi-najufchi zaur pafcha fpehkeem iipildit ta Kunga pawehles un nebuhtu bankrotejufchi, tad tee nebuhtu ilgoju-fchees pehz Beſtitaja un nebuhtu wehlejuſchees iiglahbti tapt zaur tizibu uf Beſtitaja nope lnu. Fa tad bauſliba bijufe muhf u panahzi-tajs, t. i. fagatawotajs uf Kristu, fa mehs taptu taifnoti zaur tizibu. Sinams, kad nu tiziba ir nahfuſi, tad mehs wairs neefam apafsch pa-mahzitaja (Gal. 3:24—25).

Bauslibai bij usderwums, teefams Kristus, ta apsolitā Abraama Sehlla nahltu (Gal. 3:16), zaur furu wifas tautas wirsfemes tapu swehtitas (1. Moj. 22:18).

V. Kad nobeidšas bauslibas laikmets?

Uf to mums dod gaischu afbildi tas Rungs Jesus pats Luf. 16:16: Bausliba un praweeschi ir lihds Jahnim, bet no ta laika eesahzees jauns laikmets, jo no ta laika Deewa walfstibas ewangelijums top sludinats; un ifkats ar waru lauschas tur eefcha, proteet tai Deewa walfstiba, kura ewangelijums un ne wairs Juhdu likumi ir bshwes mehraulka. Tad, runadams par praweeschojumeem bausliba, kureem janoteef, Winsch saka, ka lihds redsamās debes un semes fuschana i waj boja eeschana i wajag notift, t. i. peepilditees pat wismasakam rakstu galinam, kas ir runats par Winu (Mat. 5:18; Luf. 24:44). Schinis wahredds naw fazits, ka Juhdu likumi nesudis, bet ka buhs notift wifam, t. i. wifam rakstu fihmem, kas rakstitas par Jesu neween Mosus bausliba, bet ari praweeschds un dseefmas. Pehz tam tas Rungs nepuhlejas mahzeem no jauna usspeest neispildamo bauslibu, bet eefahhdams no Mosus un wiseem praweescheem, Winsch teem ifstahstija wifus rakstus, kas par Wina bija rakstiti (Luf. 24:27), pee tam wina sapraschenu aldaridams, ka tee tos rakstus saprata (Luf. 24:45). Lihds tam wini, pehz rakstu mahzitaju parauga, bij bausliba mellejuschi tiki likumus; bet nu tee tur eeraudstija galweno bahu — proti papreekschludinajumus par Jesu Kristu. Tee nu saprata, ka nahwes amatom, kas eefihmets raksta fihmes un almenos, bija just (2. Kor. 3:7), bet ka ir ari kautkas, kas pastahw, proti, Kristus un Wina wahrbi (Luf. 21:33; Mat. 24:35). Dauds laudim lihds schai deenai, kad Mosus top lasits, apfegs karajas preeksch wina firdim (2. Kor. 3:15), ta ka tee nesaprot, ka Jesus Kristus ir wifa apustulu un praweeschu pamata stuhra almens (Ew. 2:20), gan atmetis no nama laifitajeem, teem Israeta wadoneem, bet teem aizinateem, ta Juhdeem ka Greekeem Deewa spehks un gudriba (1. Kor. 1:24). Schis apfegs jeb rakstu nesapraschana top nonemts, tikko tee no grehkeem atgreeschis pee ta Runga (2. Kor. 3:16).

Ta ka bausliba ir peelifta ilahit pee apsolischanam par to Sehllu, t. i. Jesu Kristu (Gal. 3:19) un tiki uf sinamu laifu, proti, teefams ta Sehlla nahltu, tad wina ir lihds ar Jesus Kristus atnahschanu sawu laikmetu jau pahrdshwojufi. Bilwels tagad war tapt taisnots tiki zaur tizhu, ka Kristus ir neween Pestitajs, bet ari bauslibas gals (Rom. 10:4). Kristus meesa ir bauschlu bausliba (Ew. 2:15), t. i. Winsch zaur Sawam zeechanam pee frusta atnehmis spehtu bauslibas lahstam un muhs zaur Sawam afinim tuwu peewedis

Deewam (Ew. 2:13). Kad laika peepildischana nahza, tad Deews fuhthja Sawu Dehlu, ka Winsch tos, kas bija apafsch bauslibas, atpirktu, ka mehs to behrnu teesu dabutum. Sihmejotees uf bauslibu, tas Rungs pee Krusta ifsauzas: tas ir peepildits (Jahn. 19:30). Apustuls Pawils zaur Swehtu Garu mums pasino, ka tagadeja Deewa walfstibas laikmeta bauslibai ir tiki wahju un tufschu fahkumu nosihme (Gal. 4:9). Tam Swehtam Garam un wiseem apustuleem un wifai pirmai kristigai draudsei patika, jaunatgreeteem i paganeem nefahdu nastu wairaf neufift, ka ween schis wajadfigas leetas, proti: ka teem (un ari mums) buhs fargatees no elka deewu upureem, no afinim, no noschanaugta un no mauzibas (Ap. d. 15:28—29). Swehtam Garam nepatika jaunas deribas kristigeem ufift wezas deribas Israeta bauslibu. Swehtais Gars zaur apustuli Pawilu saka: „Juhš esat atfahpuschees no Kristus, juhš, kas zaur bauslibu gribat tapt taisnoti; juhš schehlastibu esat faudebejuschi“ (Gal. 5:4).

VI. Nahda atteeziba ir kristigeem pret wezas deribas bauslibu?

Bausliba preeksch jaunpeedsimuscheem kristigeem ir wahjich un tufschs eefahkums (Gal. 4:9), ar furu nebij eefehjams neween tautu padarit swehtu. Mosus grahamatas un praweeschu raksti pilni ar schehloschanos ari par Israeta tautas un winas wadonu bauslibas pahrtahpumeem. Bausliba bija gan grehtu spehks un grehts sawufahrt atkal nahwes dselons jeb eefahkums (1. Kor. 15:56). Swehtais Gars zaur apustuli Pawilu pamahza, ka wehl tagad teefat par sabateem un baribam, t. i. turetees pee Juhdu bauslibas likumeem, nosihme paschu usnemtu deewafalposchenu, tomehr neweenam naw par godu, bet iif par meefas prahta peepildischanu (Kol. 2:23). Tas saka, ka schahdi teefataji leeka pasemiba paschi few patihf un ir walti uspuhstifawameefas prahta (Kol. 2:18). Tee paschi neturas pee tas galwas Kristus (Kol. 2:19—20; Ew. 1:10) un grib nogreet laudis no goda mafas (Kol. 2:18), bet grib tos padot apafsch lahsta (Gal. 3:10).

Turpreti grehts wairs newaldis par teem, kas naw apafsch bauslibas, bet apafsch schehlastibas (Rom. 6:14). Kas peeder Kristum, sawas eefahroschanas ir fituschu frusta un fanehmuschu Ew. Garu un kam ir ta Gara augli, pret tahdcem naw bausliba (Gal. 5:22—24).

(Turpmat beigas).

Stahiti, diejas, apraksti.

H. Medina:

Raksti par Ameriku.

Ewangelisazijas fapultschu gaita.

Aprakstichu wispirms fahdu Dr. theol. Tschapmana fapulzi.

Mehnest eepreefich jau publita zaur laifrafsteem darita usmaniga us tumodamam ewangelisazijas sapulzem. Lihds ar to milfigi plakati pee eelam rahda ewangelista un wina forwadona bilbes un sator eeluhgumus us sapulzem. Apmehram no $\frac{1}{2}$ —1 wersti attahlumâ ap sapulzes weetu 1 stundu pirms sapulzes top us eelu stuhreem dseedats un sludinats ewangelijunas un eeluhgti us sapulzi.

Laudis tuhftoscheem katru deenu dsihwo entusiasma. Wihri darbnizâs farunajas par ewangelistu, par ewangeliju un pestichanas zetu. Seewas padara deenichfus darbus spirgtafi. Jaunekki un jaunawas steidsas mahjâs no weiskaleem un darbnizam, ahtri nomasgajas, ehd wafarinas un steigâ dodas us ewangelisazijas sapulzi, zeta wehl weenam otram pasneegdami eeluhgumus us to.

Brauzam us sapulzi ar gaisa dselszketu. Wisi wagoni pilni. Ttko peetur pee beidsamâs peestahtnes, lauschu wairums steidsas lauka. Gastopamees tramwajus, ari tee lauschu pahrpilditi. Pa trotuareem ejot laudis nomanama skuba. Ari es sahku solot schirgtafi. Ir jau ari us to eemeflis, lai dabutu weetu, no furas war runataju sadfirbet. Dfirdam tauru musiku un redsam no tahleenes lahpu gahjeenu tuwojamees. Usgaidam, lai redsetu, to tas nosihme. Gahjeena dalibneeki ir uniformas, farkanam bantem ap zepurem un ar pestichanas armijas farogu weenâ un Sa-weenoto Walfstu farogu otra pirmas linijas gala. Dee musikai atskanot un bungam rihbot duhschigi solo pehz taktis us ewangelisazijas sapulzi, lai tur atkal no jauna lihds ar ziteem tizigeem zihnitos pret satanu un swehtitu uswaras.

Milfigais sapulzes nams jeb „taberneklis“ nahf redsams. Zaur logeem spihd lauka elektriska gaisma. Pa 7—8 plascham durwim laudis dodas eefschâ pa fimteem katrâ minutê. Sumts ispilda ari greeftu weetu. Gelfschâ ir patihkami gaischs. Weenfahrschi kola benki ar atsweltnem pilda ehfu. 4—5 gangi steepdamees uo weena ehkas gala lihds otram, telpu eedala nodakâs. Bei tam sinamâs weetâs steepjas zelini ari no ehkas weenas malas lihds orrai.

Telpa walda swehtswiniba. Bahris fimts dseedataju jau eenehmuschi weetas fori ais runataja us platformas. Pirmee 50 benki publikas nodakâs jau eenemti. Ap 100 fahrtibneeki isbaliti pa plaschajam telpam, laipni apstweizina eenahzejus un teem eerahda weetas. Katrâ benki sinamâs weetâs us sehdefleem uslistas sihmes, fa tur sehdes kfristigee strahdneeki. Winu ir peeteifuschees ap 300 personu, wihreeschu un seeweetes.

Us platformas usnahf dseedaschanas wadonis Alexanders. Wina preezigais laipnais fmaids leet zilwekeem justees fa mahjâs. Tas leet dseedat fahdu eemihletu pestichanas dseesmu. Tad wehl fahdu otru, pee tam leet fahdam no forâ waj is publikas pa pantinai dseedat solo, tad atkal mahjam waj brahkeem ween. Behz tam dascham nodakam sapulze jadseed pa pantinai, pee tam to fori, jeb peedseedajumu mehds dseedat wisa publita. Reif Tschap-

mans tureja sapulzi fahda zitadelê, Tschitagâ, fur bij 2 stahwu galerijas. Dseedaja pahris ihu teikumu dseesmu, furâ bij eelitti flawas wahrdi, itin fa engeli tos dseedatu. Tas tos teikumus lifa papreefich dseedat sapulzei apaschas stahwâ, pehz tam otra un wispehdigi treschâ stahwâ flusâ balst. Sinams, fa schahda dseedaschana aiskustinaja un aigrahba flausitajus. Shpaschi solo gabali netop dseedati. Wifas dseefmas top pawaditas waj nu no pianino, waj harmoniuma, waj no abeem; reisem ari no weenas fornetes topâ ar eepreefscheem musikas rihkeem. Reisem usaizina is publikas fahdu nodseedat dseesmu pantinas pirmo daku. Fa ari dseedaschana buhtu bijuft wistruhzigatâ, tomehr dseedatajs waj dseedataja dabun par to fa dahwanu Alexanders dseesmu grahmatu, 25 zentus wehrtibâ. Reisem parahdâs ari wihis, kas nodseed toti labi weenu dseesmu, gan weenfahrschâ tenorâ, gan baritonâ, gan wilnodamâ balst, blafus pirmajam balsam reisem eejaukdams ari weetas no zitam balsim waj ari gluschi jaunus panehmeenus taifidams. Reisem usstahjâs ari wihru kwartets waj dubultkwartets nodseedadams gabalu, kas fastahw is 8 daschadu dseesmu pantam. Schis atstahj leelisku eespaidu. Dseedaschana ar ihâm pahrmainam preefich luhgschanam un lastichanas, welkas ap pusstundu.

Behz tam us runataja platformas usnahf fahds no sapultschu farihfoshanas komitejas lozelleem un faka pasinojumus, sihmejotees us sapulzem u. t. t. Wehl weena draudses dseefma. Tad us platformas nostahjâs sapulzes wadonis ewangelists Dr. Tschapmanis, fursch jau wifu laifu bij turpat sehdejis un fetojis dseedaschanas gaitai un schur tur demis fawus aifrahbijumus. Tas ir wihrs no 50 gadeem, ar nopeetnu seju. Shfi winsch nolasa tekst, pasino tematu un sah runat. Runa ir pilna illustraziju un asprahligu teikumu, tomehr zaur un zauri nopeetna un firfniga.

Behz runas tas nonahf drusku semat us otras masas platformas un no tureenes usaizina daschu reisi draudschu lozektus, waj diakonus waj sludinatajus, kas grib Deewam swehtitees, lai pazet rofu. Bitreij tas usaizina grehzneekus: pasjuduschus behlus waj meitas, wihrus waj seewas u. t. t. pazelt rofu par shmi, fa grib atgreestees. Namehr sapulze peezehlusees dseed, tee teet luhgti nahf preefichâ, nomestees, zelds, noschehlot grehtus un isluhgtees grehtu peedoshanu waj Swehtu Garu. Koris pa to laifu pafusu dseed pestichanas dseefmas, lamehr kfristigee strahdneeki lihds ar grehtus noschehlodameem luhds Deewu. Behz tam jaunatgreestee us pasneegtam fahrtinam usraffa farou wahrdu un adrefi un peefihme, fahdai basnizai (presbiterianu, metodistu, baptistu, luteranu u. t. t.) tee grib peebeedrotees. Schahda sihne top aiskustita schahdas draudses mahzitajam, lai tas apmelle jaunatgreesto un luhko wina garigâ finâ west wehl tassat. So weens patis palidams bes beedribas un mihlestibas tas drihs atdsistu un eetu atpafat pasaulê.

Sapulze top flehgta. Paleet wehl laudis farunajamees apmehram $\frac{1}{2}$ —1 stundu. Behz tam isschirâs, ar apnemichanos rihwafar atkal atnahf.

Ischigans Smits turpreti šatvas šapulzes eesah, tikko piņas lauschu, dseeb pats solo, loti maigā balst, runajot dara leelafas kustības, jaunatgrieštos šapulzina blafus telpās, kur kristīgi strahdneeti tos eewada waj šagaiba un ar teem šarunajās un luhds Deemu. Tas ar wifu šapulzi taira lahpu gahjeenus pa eelam, lai laudis eewahstu lihdsi šapulzē. Winstch no laudim top loti mihlets un reišem apbehts ar puku leetu.

Dr. Torrejs šludina nopeetni un firsnigi un pehz špredika wehl pats išeet behts ar neatgriešteem šarunatees un Deemu luhgt. Behdigi winstch teem leet wiseem kopā nošazit šahdu tizibas apleezinašchanu un apolijumu Deewam. Behz tam wiau wahrdi un adrešes top usnemtas un no dotas draudschu mifionareem waj mahzitaieem preešch apmekleschanas. Zaur šchahdu darbibu wejee draudschu lozekli manto jaunu špehtu un paščas draudses atgriešch šatwus jaunos laudis waj ari gluschi papuligus zilwekus. Seelas ewangelistās tureenēs bāsnizas nemehgina weena otrai atnemt lozeklus. Tās dšihwo meerā un mihlestibā.

Mums raksta:

Sirsnigas šweikas un šwehtibu wehlejumus preešch turpmākā šwehtigā darba Deewa waltibā — paleetu brahligā mihlestibā ar augstzeenibu M. Gleischer, mahzitaie.

Tā ka pagahjušchā gadā lašot „Krištigo Wehstnefi“ esmu šajutuse, ka tas ir bijis man par šwehtibu un man nošaidrojis daschu tumschu jautajeenu, tatehz newaru weena paturet tās šwehtibas, kuras haudu zaur wiau, bet no firds nowehlu tās ari ziteem. Lai „Kr. Wehstn.“ waretu titt wairat isplatits, isfuhtu Zums 15 dolatus. Par šcheem isfuhtat to uš klastpeeliktam 6 adrešem un pahrejo isleetojat „Kr. W.“ fondam. M. Moreneet, Ischitaga.

Luhdsu mani šche weentulibā atkal apzeemot ar „Kr. W.“. Tas mani eelihgsmo un atšpirdsina šawa šwehtibas pilnā un neparteiškā šatura labad. Pateizos br. Redinam par letziju isšaidrošchanu. Tās man ir leels atšpads manā masajā šwehtdeenaskolā. Aisluhdsu par „Kr. W.“. E. Meyer, Murawjewā.

Mani radineeti laša „Kr. W.“ ar leelu putišchanu un ir reišem kustinati lihdsi asaram un šaka, ka beš ta newarot dšihmot. Tee redšot, ka „Kr. W.“ tošot wadits no isglihtoteem wihreem. Wehlos, kaut tee nahstu pee patees šas laimes un bagatibas, kuras kodi un rihša nemaitā. Suhteet teem laitrakstu ari uš nahšochu gadu. E. M.

Koti pateizos par „Krišt. Wehstn.“. Tani atradu preezigu wehtti manai dwehtelei. Pašemigi geeschos pee jums ar luhgumu, isfuhtit man augšchmineto awisi uš wifu 1914. gadu. R. Bute, Zilberlind.

Atrasdamees tahlu Kreewijā, ešam šchirti no šewas dšimtenes un ari no bāsnizas. Ar ilgoshanas gaidam

isdehjušchā briedi, kad buhtu eespehjamš noeet uš bāsnizu un aspišchēes no garigā paguruma. Bet tas naw mums it dris eespehjamš. Turklahst ešam truhzigos apstahhtos, šchē mums bij isdewiba eestahtees uš trona stipendijas. — Zaur waretu daschā gruhtā briedi atrast firdsmeeru, wišā pašemibā luhdsam, peesuhitit mums briedwehsemplari Zuhšu isdotā šchurnala „Krištigs Wehstnefi“. Par to Zums buhšim wišai pateizigi.

Jaroslavas dahrškopibas školās audšetni:

Stontu Wiliberts, Rahrkliau Peters, Ed. Ulmans, Pet. Klawinsch, R. Preebeslaipa.

Wesels gads jau drihs buhs pagahjis, ka Zuhš jau mani ar šawu labo laitrakstu „Kr. Wehstn.“ ešat štiprinajuschi, pašubinajuschi un uštaišjuschi muhsu wiššwehtakā tizibā. Par to Zums šaku firsnigas pateizibas un luhdsu Deemu, lai Winstch ari uš preešchu šwehti Zuhš šchini darbā ar labām šekmem strahdat latweeschu tautas garigas uštaišchanas labā. — „Krištigs Wehstnefi“ ihpašchi zee-nijams zaur to, ka tas naw parteiškš, bet strahdā Krištus ewangelijuma garā. Tapat ari firsnigi pateizos par loti uštaišochu besmakšas premiju. — Wišwairat man patifa Martina Dutera šprediškš par taišnoschanu no tizibas. Tapat par pirmem kristigeem lašu ar leelu interesi. Zuhdsu Deemu, kaut ari es titt pilnigs waretu buht ka wini bija. Ari tee ziti raksti un dšejas ir loti labas un uštaišochas.

J. Austria, Semburgā.

Sirsnigi pateizos par „Kr. Wehstn.“. Tas man daudš lihdsjeis eepašihtees ar Deemu un pee Wina turetees. Lai Deews Zums to atlihdsina. Atrodos Winstkā, 119. Kolomenski pulkā, 1. rotā. J. Reinholds.

Pateizos par Zuhšu garigās amieses šwehtigo šaturu un preeka pilneem atdšihwoshanas un pašlaidrošchanas raksteem. Labprahst wehlos wiau atkal šagaidit uš 1914. gadu kā mihligu weeti šawā mahjā. J. Aitšchbirs.

Pateizos par labo šaturu „Kr. Wehstn.“. Lai Deews šwehti Zuhšu darbu uš preešchu ta Kunga wišnkalnā. „Kr. Wehstn.“ ir wehrtš paštellet wiseem, kas titt prot lašit. G. Balod, Minneapolis, Min. U. S. A.

Sirsnigi preezajos, šanemdama loti kahrtigi „Kr. Wehstn.“. J. Sahlit, Amerikā.

— Daldil no muhsu laštaseem newar šludināt, dšeedat, wal leedot daudš lihdektus Deewa waltibas darbā. Tahdus ušalzinam šwehtitees briedhchakam luhgšchinas darbam. Bet luhgt waditšs ari wkeem. Rodakā „Mums raksta“ atrodas daudš preekšmetu, par kureem ir šaluhdi Deews. Remat to pee firds. Eetelzam katram luhdiejam eekahrtot few ihpašchu malu luhgšchanu grahmataku, kurā peelihmet wlas tās wadilbas, kuras juhs šalopat, lašot šchilinas, ka ari zitas, un tad nešat tās ikdeenas Deewa preekšchā.

Redakzija.

Misione.

No Rihwbehres Plunkeem

zifchu fahdas drufzinas is muhsu panahiteem. Gepreefch seemas fwehtkeem jau ruhpiigi. dseefmas un jauneefchi mahzijas, to preefcha nest. La peenahza drihs ween gaiditee seemas fwehtfi. Es farunajos wehl ar fahdu no maneem lihdszenfoneem, waj newaretu pee basnizas durwim pasneegt laudim fahdas grahmatinas lasifchanai. Winfch ari pilnigi peekrita. Par abeem eegahdajam Jelgawa pee br. Lauberta 350 grahmatinas preefch isdalischanas.

Darbi nu bij notahrtoti un seemas fwehtku wafars atnahza lihds ar dascheem weeseem no Jelgawas un Rigas. Par peemianu Kristus dsimschanas fwehtku leelajam sposchu-mam pee Betlemes, ari mehs aisedsinajam egli. Nodsee-dajam dseefminu. Es un wehl weens br. fahdu wahrdu parunajam un atkal padseedajam fahdas fora dseefminas. Behz tam nama mahte pasneedsa katram fahdu masu mih-lestibas dahwaninu. Behz wafarinam wehl turpinajam dseedaschanu ar farunam pahri par pusnakti. Laiks tit ihfi bij pagahjis, fa weena stunda. Tifai beigās fahkam just, fa meega mahmina fahka wehrt aztinam flehguš zeeti. Tad pawehlejamees tam Rungam un gahjam pee meera. No rihhta pulsten 6 posamees augfcha. Noturejam rihhta luhgſchanu un eebaudijam druſku preefch meesas, tad fajuh-dſam 5 firguš kamanās un brauzam uš tuwejo draudſes basnizu. Zela, isfahpjot no wilzeena, fastapam wehl daschus radus no Behsim un no Jelgawas. Tad bewamees wif uš preefchu. To muhsu darbs tur bij basniza nodseedat 2 fora dseefmas un isdalit trijs un pus simts grahmatinas. Dseefmas atstahjuschas uš dascham firdim eespaibu un grahmatinas wif fanehma ar preeku. Behz basnizas bij ſapulze pee manis. Pulsten trijds eesfahkam ar seemfwehtku dseemu un tad mainijas runas ar fora dseefmam. Behz pulsten peezeem bij druſku brihwlaiks. Behz tam aisedsinajam atkal egli, pee kuras trihs mahſas tureja jauku ſarunu. Dascha dseefma ar muſikas pawadibu bija jadseed trihs reis. Daschs stahjas pirmo reis preefcha un solijas uš preefchu tam Rungam Jesum jo zeeſchi peekertees. Ta pawadijam laiku jauki un atnahza pulstems 10 it nemanot. Schihramees preezigam firdim. Otru fwehtku bijam druſku masat kopā. Tad noturejam pehz Deewa wahrdeem fwehtifchanas stundas. Pulsten 8 schihras tuwejee un tahlejee. Muhsu Runga brihnifchais spehls lai muhs wifus wada turpmaka dſihwe. R. Erberg.

No Wentſpils raksta br. Kraulis: Mums tagad, gods Deewam, eet deegam fwehtigi. 4 reises nedela turam ſapulzes aptartne. Tas top labi apmekletas. Beturtdeenas wafara weens brahlis isfuhdſeja grehtus un luhdſa pehz Sw. Gara. Tad pahr winau nahza brihnifchais spehls. Winfch teiza un flaweja Deewu un luhdſa par grehzneekem Deewu ahrtahrtiga mehra. Laudis flahpst pehz pestifchanas un ar afaram azis luhdi

„Kristigs Wehtneſis“ Nr. 1, 1914. g.

pehz meera. Es fajuhstu, fa ari man wehl wajag daudi wairat ſpehla. Mehs stahwam neatlaidigi luhgſchanā pehz pilnigas Sw. Gara isfleeſchandas un es tizu, fa tas Rungs drihs atbildes ar ſtraumem. Mifluhdſat par mums un ari ſewifchi par mani.

Ji Bafilija raksta br. A. Andermans: Schejeenes mifione, ſewifchi weeteja, aprobeschojas ar mahju apmeklumeem, tad ari war zeret ſagaidit ſapulze. Katoku zeefirbiba ne luhst, ne kuhst. Zif man atleef wafas no deenifcha darba, tulkoju un rakstu ſazerejumus. Behstules daschas fenaki fanehmu no dsimtenes, tagad wairs ne. Zeefcham, japaleef atstahkam, isnemot to Weenigo, fas ir muhsu dahrgais Rungs Jesus.

Muhsu uſdewums,

kuru no muhsu Runga efam dabujuſchi, pastahw wifu-pirms eefch ta, fa mehs isfuhkam mifionarus paganu jemēs, kuri eedſimteem waretu fludināt ewangeliju, winus mahzit un ij winau widus ſkolotajus un fludinatajus isglihtot, fa ari pee nabageem, atstahkeem un flimeem křiſtigo mihleſtibas darbibu attihſtit.

Kamerunas mifione, Riht-Afrika, ſchimbrifcham atrodas 40 mifiones mahſas, bej tam wehl 62 eedſimtee palihgi. Ewangelijs teef wehtits 6 galwenās un 45 blafus ſtajijas. 51 ſkolā teef mahziti 3151 behrni. Seeweefchu un mifiones ſkolā ir ſchogad 196 audſekai, 6 fwehtdeenſkolas teef no 1088 jaunajeem eedſimtajeem apmekletas.

Pestifchanas armija Seemelos. Danija, Swedrija un Norwegija preefch neilga laika tifa notureti ſewifchi Pestifchanas armijas kongreſi, kurdſ perſonigi peedalija generals W. Bramwells Buhts. Kongreſs Somija notifa ſem generala Buhta kundſes wadibas, un wisleelaka ahle Helsingforſa bij pilna fajuhſminatu flauſitaju. Sifara ar kongreſeem wifur tifa ſarihkoti leeli gahjeeni. Stokholmā 13 twaifoni ar 20,000 pestifchanas armijas dedſigeem peekritejeem isbrauza uš Södertelge, lai nemtu dalibu kongreſa. Pat augſti stahwofchas perſonas, ſtarp teem prinzis Bernadotte ar prinzeſi un ſimeni, apmekleja ſchis ſapulzes. Prinzis uſgahja uš platformu apſweizinat generali Buhtu. Generals grib janahkt to, fa tiftu eeguhti 100 jauni ofizeeri, kureem buhtu jabrauz uš Japanu, Koreju, Indiju un Ainu fa mifionareem.

Juro Willera bahrtu nami wehl weenmehre pastahw fa tizibas peeminekti. Winau 74. gada pahrſtats ir nū jauna peerahdijums tam, fa neweens netop launa, fa uš to Rungu palaujas. Behdeja darbibas gada ſahkamā laſe bij wairat fa 82,000 marku (apm. 16,000 rſk.) leels iſtruhkums. Bet gada laika eenemts tizis apm 770,000 marku un gada gala laſe bij wairat fa 92,000 markas. No 10. marta 1898. g. ſahkot, tad Juris Willers nomira, fas Rungs uš ſawu ſalpu luhgſchanam jau ir dahwinajis preefch ſchi darba wairat

ta 93 miljoni marfu un rehšinot no šīs darbības šahšchandas mīlšigo sumu 384,626,700 maršas. Pateesi, mums ir Deems, kurš palīdz!

**Muhamedanu konference Betelē, Bahzija, at-
rada, ka starp wahzu misionareem Bahzijas Riht-Afrīkā
neveens neprot arabiski, tā ka waretu kautko darīt pee
teem daudzi tuhštostcheem muhamedanu. Ir radušies
špeedošča wehlešchandas, kaut jel šahds jaunš teologs,
walodu pratejs, eestahšos mīšiones darbā.**

Muhamedanu mīšione. Dr. Samuels Zwemers
išfuhtija zaur šahdu šludinajumu weenā no 80 Rairas
(Egiptē) lairaksteem šekofcho ušajzinajumu: „Wiš, kas
wehšas išdibinat fristigas tizibas pamatmahibas patešibu
maj neihštenibu, teeš luhgti ešfuhtit šawu adreši ar ša-
makšatu atbildi, pehz šam wini šanems pa pastu atbildi.
Kas peelišs weenu marfu (apm. 50 l.) klajt, tas šanems
wehl šekofchās grahmatas.” (Ušškaititās grahmatas ir iš-
dotas no Mīles mīšiones). Šchis šludinaums bij lihds-
šchim tikai weenā lairakštā, tomehr uš wau jau ir pee-
nahšchās 35 wehštules, pee šam pirmā wehštule bij no
galwenā pretfristigajuma wadona Rairā, šchš rakštija, ka
labprahš wehlotees eeguht grahmatas. Wehšat wišch
ari apmekleja Dr. Zwemeri un tas ar wau luhdja kopā
Deemu. Peršonigas šarunas ar muhamedaneem top
arween beehšchās un Alžhar universitates študenti ušmeklē
Dr. Zwemeri, lai ar winu šarunatos un kopā luhgtu
Deemu.

Presidents Wilsons un Bibeļ. Šahds Ame-
rikas garigs lairakštis neilgi atpakaš šinga par Seemet-
Amerikas Šaweenoto Walsu študenta Wilsona religišteem
ušškateem. Pehz šchi lairakštā šinam študentis ištežees
par šawu štahwofli pret fristigo tizibu un Bibeli šekofchi:
„Neweena leela tauta newar pahrdšihwot šawus mehgi-
najumus un šawas gešibas, ja wina šaweem behrneem
nemahža Deewa wahrbu: es šinu, ka mai ša školotajam
un audšinatajam kopā ar šaweem lihdsplūneem ar abām
šahjam jastahw uš šcha pamata un weetiģi uš wina;
jo tautas, ša ari šatra šewiškā žilweša tāšnibai jaišeet
no šchi inšpirazijas pamata. Es nošchelloju tos žil-
wekus, kas išdeenās nelasā Bibeli. Wina ir weena no
wišbrihniškātam grahmatam pašaulē: jo šatreiš, Bi-
beli atwerot, wežs wahrds, šuru tu jau šintām reiškū
eši lašrijis, mirdš tew pretim ar jaunu nošihmi.” „Gw. G.”

**Mešchoni apēhdušchi šinatniškās ešpedizijas
dalībneekus,** šuri Deuningerā wadibā bija wbraukušchi
išpehtit Wišmaršā archipelaga šalas. Žilweku ehdeji no-
šawušchi wišus ešpedizijas 16 dalībneekus.

Deems labi dar' šo daridams. Wahzu telšchu
mīšione bij nodomajute noturet šapulžes Dillenburgā.
Telšs weeta jau bij noihreta un wišs bij šagatawots preekšch
winaš ušželšchanas, šad šahds no laukuma dalībneekem
aišleedšja to ušstahdit un wajaššēja dotees uš štureeni.
Deewa eenaidneeki gamileja. Bet daščas deenas wehšat

laukuma tuwumā išžehlās leels ugunsgrēhšs, šuršch wi-
šadā šinā buhtu šehris ari telši. Deems dašču reiši
leeto ari eenaidneekus, lai šawus behrnus iššargatu no
šandejumeem.

Starptautiska Bibeles študija.

G. Medina:

12. janwari.

Lut. 10:1-20.

So septindešmitu mīšione.

Selta teksts: So juhs neesat tee runataji, bet juhsu
Zehwa Gars ir tas runatajs eekšch jums. Mat. 10:20.

Tas Kungs Jēšus apiuhtodams plascho pašaulē lauku, re-
bšeja it wišur pehz Deewa iššahpuščas diwehšeles. (Daw. dš. 42:2).
Tadehš wišch neween mahzija luhgt Deemu pehz štrahdneekem,
bet Pats tos ari šagatawoja preekšch darba un išfuhtija. Birms
išeekšanas uš Seemeku puši, Wišch išfuhtija 12 mahžekšus Šawā
preekščā ša žela šagatawotajus; šad gahja uš wairat apdšihwotu
deenwidus puši, Wišch išfuhtija 70 mahžekšus ar wehsti par debesu
walštibas tuwoščanos. Birmee tapa wehl šahšat audšinati preekšch
leelaka ušbewunta, šamehr pehdejee tit ihsu laiku bij nošchirti
preekšch garigā darba ween. Pehz augšchamželšchanas no mironeem
tas Kungs dewa leelatu ušbewumu 500 brahšeem un wafaras
šwehtšos apgehrba ar Špehtu 3000-šchus.

I. **Tas Kungs išfuhta ewangelistus 1-3 p.** Katrs no
išeedameem ewangelisteem pašina Jēšu ša Deewa Dehlu un Kungu.
Tee tizeja Wišam un bija šam nodewuščees un zereja sem Wina
waldiščanas dabut labakus politiškos, šozialos un religiškos ap-
štahklus un tilt laukā no auštajām ahrigām formām. Šai wiši
taptu eepašihstinati ar Jēšu, šas išfuhtija 70 mahžekšus un lai tee
wišur padaritu labu darbu, tee tapa išfuhtiti pa diweem. Katram
žilwekam ir eeroberšchots dahwanu mehrs un tadehš wajag papilbi-
naščanas, pabalsta, lihdsjuhtibas, pašubinaščanas un eedroščina-
juma. Šai šam, šas weens, šad šas šriht un otra naw, šas winau
užel (Mahž. 4:10)! Šabat 35 weetās darit labu darbu, nekā 70
weetās truhžigu. šas Kungs nošazija ari pilšehtas, uš šurām šat-
ram buhs eet. Katrs der wišlabat no ša Kunga nolemtā weetā.
šam Kungam pašcham bij mas laika, tadehš ari žitus leetoja preekšch
masakeem darbeem. Iššahpušču šaušču ir daudž, tadehš žaluhdi
pehz wairat štrahdneekem un ari pašcheem luhdšeem jabuht gata-
weem išeet. Neweens newar šazit: „Mans Meistars naw nekā da-
rijis preekšch manis!” bet daudšeem ir šasata: „Es nekā nedaru
preekšch šawa Bēstitaja!” šatra namā, školā, draudšē un šemē ir
daudž darba. Wiši newar darit to pašchu darbu. Weens war šludi-
nat, otrs mahžit, treschais dšeedat, žeturtais buht šahrtibneekš, peek-
tais apmeklet pa mahjam, rakštus išbalit, šaipnus lihdsjuhtigus
wahrbus šazit, ušajzinat uš šapulži; žiti war mahjās palitt, behrnus
apšopt, ehdeenu pagatawot; žits šahds atkal war gulet uš šlimibas
gultas un šur pašludināt lehnprahštibas un pazeetibas tukumus. Ir
dabigi, ša šchinis darbšs atrašdamees šastopamees ar iššmekleem
un nizināščanam. ša šastopam ari šaipnu pretimnahšchānu, šad
lai ešam par to Deewam pateizigi ša par ahršahrtigu šchehštibu.

II. **Tas Kungs pamahža ewangelistus 4-11 p.** 4 p.
Šewehrojt leelo weesmihlibu Palestīnā, ša Kunga šuhtneem toreiš
newajaššēja nemt lihds masu preekšch naudas, nedš šuliti
preekšch pahrtikas leetam, ša mīšionareem wehšat to wajaššēja (Mt.
22:36) un ša tagad to wajaš ewangelijuma wehštnešcheem, šureem
uš ilgu laiku jabuht šarp šaudim, šur wišu jaaišmaksā. šomehr
ari ewangelisteem un draudšes ložekleem jaatgahdina, pahrat nešuh-
ditees par lažigo. — Palestīna weešis wareja uštūretees šahdā namā
trihs deenas, beš ša buhtu lihdsbalijis šawas apmekleščanas eemešlu.

Kristus wehstis bij sterdjama. Wina wehstneschi nedrihtsteja ar laudim fweizinatees, t. i. plahpat par baschadeem jaunaleem notikumeem; jo toreis awises nebija. Teem wajadseja tuhlt fagit galweno wehsti. Meers eeslehdj wiſu preeksch nama wajadſigo ſwehtibu un lablahjibu. No ſcha fweizinajuma tee wareja tuhlt pahreet uſ wehſti par Deewa walſtibu un winaſ ſehniau, to meera *Deelfungu*. Kad Deewa Gara wabitt laudis faſtopas ar launam garam padoteem laudim, tad pirmejo ſirdis robas nemeers. Schis nemeers juhſd zaur uſwaru pahſt tumſibas ſpehku waj ari zaur atlahpſchanos no netizigeem. — Ta Kunga wehſtneſcheem nebuhs lahrot gahrdumus, bet ehſt, fas laudim pee rolas. Deewa walſtibas ſtrahdneekam peenahſas neween bariba, bet ari alga (7 p.) Auſtrumos ir paradums, fa wiſeem nama tehweem bij jaeelehdj pee ſewis weeſi, turſch wiſu zeemu bij apmeklejis, lai ar to kopā ehſtu. Tahdōs gabijumōs tapa eewehrota greſniba un leetota ari leekuliba. Tas Kungs aileedſ ſaweem wehſtneſcheem peedalitees pee ſchis paraſchas. — Ewangelisti ſlubina peſtiſchanas eeſpehjamibu un Deewa walſtibas atnahſchanu. (Rom. 14:17). Lai wiſu wahrbus apſtirinatu par pateeſeem un rahditu ewangelija augluſ, tas Kungs dewa ſaweem ſuhtneem lihſdſi dſeedinaſchanas dahwanas. Ta tapa ſawe-notas mahziba ar darbeem. Waj tagad ir maſaſ ſpehla, waj truhtſt tizibas? (Mat. 17:19—21). Samareeſchi bij fanatiſti (Euf. 9:53) un juhdi ſawas ahriſas deewbijibas dehl notawa wiſus praweeſchus. Bit rupjus laudis mehs faſtopam ſchodeen fabrilas, buhwēs un darbnizās! Scha laika křiſtigajeem naw weeglat nekā toreis. Paſchi mahzeſti toreis labpraht klaufijas Deewa wahrbus un ſtatijas brihnumus, bet toti maſ ſaprata un beechi ſtrihdejas par neſwari-geem jautajumeem. Ta ari tagad. Vehnprahtibas, pazeetibas, mihleſtibas litumi pagehr, lai neſtrihdamees, bet lai atraujamees no tihschprahtigeem ta Kunga pretineeſeem. Kaſ neuſnem ta Kunga wehſti, tee atmet Wina ſchehlaſtibu un teeſibu, buht par Deewa walſtibas dalibneeſeem.

III. **Ta Kunga beedinajums pret ewangelistu nizi-natajeem** 12—16 p. Jebſchu Sodomeeſchu grehti bij toti leeli, tomehr teem buhs weeglati ſoda deenā tadehl, fa tee neſinaja labafa. Korazina ir noſubufi no ſemes wirſus. Kapernauma bij paauſtina-tadehl, fa tas Kungs Jeſus wina uſturejās un darija daudſ brihnumus. Jo leelaf gaiſchums teef ſfreegts lahſai pilſehtai, jo dſilafā tumſibā ta eekriht, ja to gaiſchumu nepeenem. Jo leelafas iſdewibas uſ laba ir zilweeem, jo leelafa atbildiba un ſods teem, ja tee tās neileeto. Tas Kungs Jeſus ir ſtuhra atmens preeksch tizigeem, bet peedauſſchanas klints preeksch pretineeſeem. Rā lau-dis buhs iſturejuſchees pret pateeſeem Kristus wehſtneſcheem, taps teem peelihdſihnats itin fa tee to buhtu darijuſchi tam Kungam.

IV. **Wehſtis par panahſtumeem ewangelijuma darbā** 17—24 p. Daudis ſlawē mahſlu, ſinatni uu iſglihtibu, bet ewan-geliſti pahrahtuſchi ſlaweja to Kungu, kura wahrda tee bij dſeedina-juſchi ne ween weentahſſchas ſlimibas, bet ari iſdſinuſchi welnuſ. — Satans, engelis buhdams, apgrehkojās un tapa iſmeſts iſ debefim (Bar. 12:7—12). Tas Kungs Jeſus bij redſejis ſcho kriteenu. Tahlaſu paſemojumu ſatans peedſihwoja Jeſus laika. (Jahn. 12:31; 16:11; Kol. 2:15). Tam wehl ſtahw preekschā kriteens beſbibeni (Eſ. 14:12—15; Parab. 20:2—3) un pehz tam wehl dſilaf (Mat. 25:41). Jeſus laika ſatanam bij jaatlaphjas pret ta Kunga ſpehku un wehl ſchodeen wina mahzeſkeem ir uſwara par launu. — 19 p. Spehku, welnuſ iſdſiht, mahzeſki bij ſanehmufchi no ta Kunga. Ari baſchi zitti bij iſdſinuſchi welnuſ (Mat. 12:27; Ap. b. 19:13). Tadehl tas Kungs teem paſlaidro, fa leelafa nekā welnu iſdſih-ſchanas dahwana ir ta, fa wiſu wahrbi rakſtiti debefis. — 21 p. Ta Kunga Jeſus dſihwe bij pilna gruhtibu un preteſtibu. Tomehr ſchoreis Wiſch garā preezajās par mahzeſku ſelmem, fa ari zeribā luhodamees uſ ſawa leelā darba laimigu nobeigſchanu. Ari wiſi engeli preezajās par grehzineeku atgreſchanos. Ir leelas preekſcheeſibas, buht Deewa behnam un to redſet, to tehniini un praweeſchi gribejuſchi redſet.

Kad Franzis Klawiers gatawojas zekot uſ Indiju miſiones darbā, lahds ni wina draugeem dſirbeja to ſapni ſauzam: „Wehl wairat, mans Deems, wehl wairat!“ Sapni tas bij redſejis ſawas zeefchanas un ari atgreſto paganu pulku.

Andrejs Fullers ſtahta: „Reiſ mani draudſes lozeſti bij no-guruſchi un ſuhſejās par ſawam ſchaubam. Bet no ta brihſcha, tur tee ſahla galbat par paganu miſioni, wiſu ſchehloſchanas apluſa.“

19. janwari.

Euf. 10:25—37.

Schehſirdigais Samareeſts.

Selta teſtis: Tew buhs ſawu tuwatu mihleſt fa ſewi paſchu. Mark. 12:31.

I. **Gemeſs, tadehl tas Kungs ſazija ſcho lihſdſibu** 25—29 p.

25 p. Redſt — tur notika fas ſewiſchſ. Sepns rakſtu jeb hauſlibas mahzitajs, fas pee tam bija ari litumpratejs, pee zehlaſ ſar ſihmi, fa grih runat. Tas liſa preekschā jautajumu, par to Jeruſalemē debeteja mahzitee wihtri. Teologiſkee jautajumi gruhti — bet ewangelis meentahſſchſ un weeglt ſapro-tams. Tas ſchoreis gribeja pahraudit, jil leelā mehra un ta Jeſus tiz hauſlibei. Tas nebij meſletajs, tomehr jautaja pehz muhschigas dſihmoſchanas. Tas ſahrdinaja Jeſu, jo bij Wina eenaidneekſ. Tas iſhtenibā gribeja Jeſus darbu iſnithzinat. Tas leekuſoja deewbijibu un praſija pamahzibu, lai gan bij wil-tigs (Rom. 3:13). Daudſ ſmuku wahrdu un daudſ meefas prahta — taiſa leekuluſ. Peſtitaja nobarboſchanas ar wiſu rahda, fa ari tas pehl wareja tapt glahhts.

26 p. Uſ jautajumu: „to darit, lai eemanto muh-ſchigu dſihwoſchanu?“ rakſtu mahzitajeem bij ſinamas atbildes un atbildu atbildes. Rakſtu mahzitajs gribeja ar to Kungu debatet un parahdit ſawu paſchgudribu. Bet tas Kungs liſa wina paſchan atbildet ſcho jautajumu. — Ir ari jaewehro, fa laſam Deewa pahrbu, waj mahzidamees waj kriteſedami.

27 p. Atbille ſatureja 5. Moſ. 6:5 un 3. Moſ. 19:18 paſiſtamu ſakopojumu. Mat. 22:37 un Mark. 12:30 tas Kungs atbild gandrihſ ſpat. Sawu Kungu, t. i. pawehlneeku, wadoni; mihleſt, t. i. paſlauſit; no wiſas ſirds, t. i. ne-daliti; dwehſeſ, t. i. ar wiſu dſihwibu; ſpehku, t. i. ar wiſeem lihſdeſkeem; prahta, t. i. kalpot ar wiſam gara ſpeh-jam. Tuwaku mihleſt noſihmē: par wina lablahjibu ruh-petees itin fa par ſawu, ar wiſu dalitees neween behdās, bet ari preekōs. Mihleſtba uſ Deewu parahdas eekſch mihleſtibas pret brahli (1. Jahn. 4:21). Mihleſtba ir hauſlibas peepildſchana (Mat. 22:36—40; Rom. 13:9—10). Ta top iſpildits ſelta liſums, uſrakſtits Mat. 7:12.

28 p. Tas Kungs Jeſus mahzija tizibu pehz peſtiſchanas iſflahpuſcheem laudim un paſchtaſneem atgahdinaja, lai tatſchu tiſ daudſ neture to hauſlibu mutē, bet reiſi ſahſ iſweſt dſihwē. Newis to ſinat un par to ſtrihdetees ir ſwarigi, bet to darit.

29 p. Juhdi tureja Samareeſchus par neſchſihteem un mahzitee Juhd tureja nemahzitos tauteeſchus par nolahteteem. Rā nu wareja ſinat, kuru mihleſt. Ari muhſu Giroppeeſchu ſemēs ſchſtru ſtarpiti ir leela. Indija ta ir wehl leelafa. Daudſi gri-bedami attaiſnot ſawu patmihtibu, jautā: fas tad ir mans tuwakaſ! Tas Kungs zaur ſtahtu par 3 perſonam leek paſcham rakſtumahzitajam atbildet ſcho ſwarigo jautajumu. Ja nu rakſtu mahzitajs buhtu eeſtatiſ ſawu neſpehku — hauſlibu iſpildit, tad tas buhtu warejis tapt wadits pee Peſtitaja.

II. **Rā iſturejās preeſteris un lewits?** 30—32 p.

30 p. Ap 28 werſtis garais zeſch no Jeruſalemes uſ Se-riku ir toti nelthdſens un eet uſ leju ſtarp klintskaſneem, kurdōs bij paſlehtumes preeksch laupitajeem. Rahdam jilwekam, fa daudſ žiteen uſ ſcha žeta, uſkrita ſleptawas, no plehſa tam drehbeſ, to ſaſita un pameta paſmtruſchu. Uſ

pasaules leelzeta ari ir daudzi tukumibas neptama. Batara sa-beedribas, teatros, ballas tee usgluhu jauneejschem. Daudzreis tee ir muhsu laizigi peederigee. Pasauligas mutes isurbj meitenitem ausis un wehlat tas eewada us platu pla (Mat. 18:7). Leelas ir kahrbinaschanas, bet wehl leelaks ir Sw. Gara spehks, tas uswaret. Mums japadodas schim spehlam. Pestischana no greheem ir neaprobeshoti leela. Itin beeschi zilweki paschi watnigi pee sawas nelaimes, eedami pa nedroscheem sekeem. Us Jeriku wareja aiseet broschaki pa zitu garaku zeku. Zilweka dshwe ir loti nedroscha. Neluhkojot us daschadam preekschteesibam un isdewibam, tee reis itni broschit taps trappiti no nahwes bultas. Dshwes walaru tee atmodisees no weenaldbibas un pawirschibas un eeraudsis, ka pasauke teem atnehmuse wisu, kas wareja buht wehrtigs ta Kunga preekschu.

31 p. 12000 preesteru Jerusaleme ispidija kalposchanas deewnamu. Weens no scheem pehz nokalpotan deenam dodas mahjas us preesteru pilsehtu — Jeriku. Tas sewi apmeerinadams ar newaku waj baillem no usbrukumeen waj ar to, ka warbuht fassistais ir neisahrstejams, dodas gar zela otu pusi garam. Ja fassistais buhtu bijis eewehrojams wihrs, warbuht tad preesteris buhtu peeturjis un pahdschjis.

32 p. Sewiti bij semakas schiras garibneeki jeb preesteru palihgi. Daudzi no teem bij mahzitaji un raskneeki. Mahjas ejot tee buhtu warejuschi panemt lihds fassistu zilweku; bet ari schis nahja, redseja un aischahja. Zilweku leelaka daka mekle paschlabumu un aischahw sawas intreses, lai lihdszilweki eet boja. Tahdus atrod starp draudschu lozkeem un nahzitajeem. Nepa-laujees behdas us lihdszilwekeem.

III. Ra isturejas samareetis? 33-35 p. Ja juhdu garibneeki nepalihdschija sawam tauteetini, waj gan sweschineeks to daris? Ra pee mums tschigani, ta tur samareeschi tapu nizinati. Bet sche redsam, ka semas kahrtas zilweks par aissneegt eeweh-rojamu dischenumu. Samareetim bij daita lihdsjuhtiga firds, kura pahrspehja paschlabuma mekleschanu unbailes. Tas neprasa, pee kahdas tautibas waj tizibas peeder fassistais, bet azumirkla zilweks buhdams, dara tuhli, ko apfina mahja.

34-35 p. W i h n s bij pasihstams ta derigs lihdschelis wahschu tihrischanai un elje — schajju masinschanai. Behz tam tas pats gahja kahjam, kamehr eewainoto ushehla us sawa lopa. Tas ari zekojas darischanas un saudeja daudsi akka zaur palihdsch-CHANU. Bes tam winsch mahjweeta wehl uhpajas par fassista tahlatu kopchanu un isdewa preeksch tam ari naudu (pirmo reisi diwi un pus rublus). Winsch neprastija zil mas, bet zil daudsi tas waretu darit preeksch tuwaku. Katrs zilweks ir no grehta fassistais. Satans winam atnem wisu labu jauku un daku. Sadausijis wina apfinu, tas to atstahj. Bausibas aischahws — preesteris tam newar palihdschit, zaur upureen tas newar tapt glahbts. Tas Kungs Jesus par to eeschehlojas un dod tam pilnigu pestischanu un saweem kalpeem un palihgeem dos leelu algu.

IV. Samahziba preeksch mums no schis lihdsibas 36-37 p.

36 p. Tas Kungs Jesus neprastija, kusch bija tas tuwakais preesterim waj lewitam, bet kusch bija tuwakais nelaimigajam? Kusch no scheem trim saprata to, ka tu gribi sinat, wislabak? Kusch isturejas pret lihdszilweku ka pret tuwaku waj draugu? Sche wairs naw jautajums: Waj tu ini un saproti bauslibu, bet ka tu to iswebi dshwe? Naw wairs jajauta: Kas ir mans tuwakais? bet: Waj es wina mihlu? Rasktu mahzitajam bij nepatihkami teeschi atbildet: Samareets! Bet tas atbildēja to paschu aplinkus. Katrs ir mans tuwakais, kam manas palihdsibas wajadfigs, neewehrojot wina stahwosti. Tuwaku mihlet pateesiba war tikai ar Pestitaja palihdsibu.

1797. gada Schweizē uļ Gotharda zela bij bijis karsch starp treewem un frantscheem. Pee kahdas klints akas nakti us

wakti stahwedams kasaks dshirdeja dshumū kungitam. Tas, neluhkojot us dshiwibas breesmam, nokahpa aisa un tur atrada gruhiti eewainotu franzusi un ar leelam puhlem to isnesa, tur tas tapa fassets un isdseedinats.

2. februari.

Lut. 11:1-13.

Nelapnais laiminsch.

Selta teksts: Luhdseet, tad jums taps dots, meklejeet, tad juhs atradiseet, klauzinajeet, tad jums taps atwehrtis. Mt. 11:9.

Pagahjuschas lezijas beigās tas Kungs Jesus nosauz Marijas palischanu pee Wina kahjam par labo daku. Schis lezijas schumū mums fassits, ka pats tas Kungs Jesus Deewu luhdsis un ta gatawojees preeksch saweem leelajeem usdewumeem. Zil daudsi wairat mums newajadsetu luhgt? Wina darbu leele panahkumi bij atkarigi no Wina sakara ar Samu debesu Tehwu. Tas allasch luhdsja Weens pats, un nefad nelika par Sewi aischuhgt. Wina sakars ar to Tehwu bij zitads neka mahjeklu. Teem itreises bij jaluhds peedochanu par trischanam un truhkumeem, bet Jesum nebij grehku.

I. Mahjekli wehlas mahzitees Deewu luhgt. 1 p. Jahnis bij mahzijas sawus mahjeklus Deewu luhgt, lai tee nestattitu wariseju paharus. Jo ir leela starpiba — luhgschanu fassit un pateesi luhgt. Redsedami ta Kunga Jesus leelo spehku, tee wehlejas sinat, ka tikt pee leelaka spehka un tadeht ka Deewu luhgt?

Zilwekam ir nemirstama dwehsele, nahkusi no Deewa un kurai atkal turpu jaeet. Ta ilgojas buht sakara ar sawu Raditaju. Schis ilgās ir katra zilweka. Sewischki pahrbaudijumu brihschōs tas jo sposchi usleesmo. Zaur luhgschanam waram us-turet scho faturu. Jesus tadeht nahjis pasaulē, lai laudim rahbitu zeku us debesim. Mahjekli darija pareisi, kad greesas pee Wina pehz pamahzibas, ka buhs Deewu luhgt.

II. Preekschschimiga luhgschana. 2-4 p. Tas Kungs Jesus mahzija Sawus mahjeklus diwi reises Deewu luhgt. Pirmo reisi kalna iprediki (Mt. 6:9-13) un otu reisi pehz schi mahjeklu jautajuma. Ta ka nebij domats, lai tee tikai scho luhgschanu ween luhgtu wahrdu pehz wahrda, tad ta katra weeta fassita drusku ziteem wahrdeem, lai gan faturis apmehram tas pats. Schini luhgschana Deewa gods un Wina waltibas intereses ir pirmā weeta, pehz tam muhsu. Lai gan luhgschana ir ihša, tomehr fatur wisu wajadfigo: Deewa, lihdszilweku un sawas intereses. Muhsu luhgschanas nedriht buht paschlabuma mekleschana. Wina beidsas ar flawu un peeluhgschanu.

„Muhsu Tehws debesis“ ir nosaukums preeksch Deewa, kuru tas Kungs Jesus mums sinamu darijis. Weza Deriba Winsch bij pasihstams gan ka Deews un Kungs. Tas Kungs Jesus muhs salihdsinajis ar Deewu un Sw. Gars mums firdi dewis leezibu, ka esam Deewa behrni (Rom. 8:16-17) Winsch ir wisaugstakais un wairat ihsts Tehws debesis. Winsch ir neween weenas personas, bet muhsu t. i. wisu atpestitu Tehws.

Swehtits lai top Taws wahrds“ nosime: Lai ta Kunga wahrds, t. i. raskurs top turets pah wisu augstaks un laudis Winam usizetos un paklausitu. „Tawa waltiba lai n a h t“ schimejas us Sw. Gara darbu zilweku firdis (Rom. 14:17) un us ewangelija isplatichanu ari starp paganeem, lai wisu zilweku firdis walbitu ta Kunga litumi. To warefim luhgt no firds, ja ari darisim wisu, kas muhsu spehla, preeksch schis waltibas nahschanas. Taws prahts lai noteet ka debesis ta ari wirs jemes“ rahda, ka wisi debesis paklausu tam Kungam weenumehr, tulit un pilnigi. Ja ta buhtu jemes wirsu, tad sche buhtu debesis. Kas to dara, tas jau dshwo Deewa waltiba.

Luhgschanas behl muhsu wajadibam eesahkas: „Muhsu deenischku maijibod mums isdeenas“, ta fatur

wifas muhsu laizigas wajadfibas. Medrihtst ari luhgt pehz gahr-dumeem, bet pehz maises, t. i. nepezeeschama. Naw ari joluhds preeksch daubj gadeem us preekschu, bet preeksch fatras deenas. Schim tulit sels fewis pascha atfischanas par grehzneeku un tadeht luhg-schana: „*Beedodi mums muhsu grehkus*“. Wisa zilweze ir schi fajuhda. Tifto zilweks to atfistat un palaujas us Kristus asiau schistidamo spehtu, tas manto atweeglinajumu Sinams, peedeschanu waram fanemt tilai tahda mehra, ta ziteem peedobam. Zilweks, kam peedots, grib wehl wairat: tas grib tapt swabads no grehtofchanas. Bet tapehz, ta grehta eefachtums ir fahrbinafchana, tadeht tas luhds: *neewe m u h s k a h r b i n a f c h a n a* t. i. nelauj mums tapt fahrbinateem wairat, neta spehjam panest. „*Atpesti m u h s n o l a u n a*“ t. i. no wisa launa awota, fatana.

III. **Pastubinajums Deemu luhgt.** 5-8 p. Austrumneekem naw paradums natti eebraufschu weeseem dot tulit eht. Weefmihligais faimneeks tomehr grib palaplot weefim, bet nesphej. Wina faiminsch waretu, bet neefstata to par wajadfigu. Tomehr usmahzigas luhgichanas deht palauja. Deews ir weenumehr nomoda un gatams dot labas dahwanas. Ja Winsch leet gaibit, tad tilai tadeht, lai dotu wairat labuma, neta luhdsam. Loti labi, ja gribam ziteem dot eht (Mt. 6:37) un luhdsam to Kungu ari preeksch teem.

IV. **Alfolidjums palaujit.** 9-10 p. „*Luhgt, metlet, t l a u w e t*“, nofihme Deemu luhgt pastahwigi, weenumehr firfnigati un dedfigati. Kas til nopeetns ir luhgichana, tam taps dots.

V. **Deews dos labas dahwanas** 11-13 p. Ja jau weenaldfigais faiminsch dewa meeschu maisites, tad tehms wehl labat dos labas dahwanas luhdsjam deklam. Ja tas dotu to flittu labas dahwanas wertu, tad tas dehtu malbinatu. To debesu Tehms newar darit, tadeht ta Winsch ir labi un mihlestibas pilns. Ja Winsch fahdreij nedod luhgto, tad tadeht, ta Tas grib dot to labatu, derigatu — to, to dot buhtu pareisi. Tas Kungs beeschi palauja muhsu luhgichanas pahrlabota tulkojuma. Wislabata dahwana ir Sw. Gars. Luhds un fanemsi To. Tawis fahwollis Deewa preekschadibinas us to, zil daubj laika tu pawadi luhgichanas kambari un ar fahdam luhgichanam.

Flustrazijas. Rahda seewina eenahza pee Sperdschena un scheljojas, ta winas wihrs to atfahjis un aifbehtis us ahrsemem. Sperdschens ar scho seewinu luhdsja Deemu, lai tas wihrs atgreestos wispirms pee Deewa un tad pre fawas gimenes. Tai pascha deena schis wihrs atradsamees us fuga bij fastapees ar fahdu nomestu drukatu Sperdschena spreiditi. Tas fahjis to lasit, atgreesees un pehz 3 mehnescheem ar fawu laulato draubjeni bij Sperdschena basniza. Deews palauja luhgichanas. — Wezais Millers Dristole bij luhdsis Deemu par 2 wihru atgreeschanos 62 gabus, 3 mehneschus un 5 deenas, bet tee wehl nebij atgreesufchees lihds wina mirschana. Weens no teem tomehr atgreesas neilgi pehz Millera mirschanas par fihmi, ta ari pehdejais newares pasust. Ja schim leelajam tizibas wihrum bij til ilgi jagaida, tapehz ne mums? — Diwi faimini bij fastrihbeufchees un gribeja eefacht garu prahwu. Rahds zitais eeluhdsja tos pee fewis, lai wehl lopigi tehweireit no flaititu un pehz tam jautaja: „*Waj wehl gribat prahwu fahft?*“ „*Ne!*“ abi atbildeja.

9. februari.

Lut. 11:14-26; 29-36.

Gaisma un tumfiba.

Selta teksts: Peeraugi, ta tas gaischums, kas ir eeksch tewis, naw tumfiba. Lut. 11:35.

Itin ta ir laiziga gaisma un tumfiba, tapat ari ir gariga. Tas Kungs nosauz wifu launu par tumfibu un labu par gaismu. Satans ir tumfibas, bet tas Kungs Jesus — gaismas Awots — pati Gaisma.

I. **Tumfiba walsis.** Pehz ta Kunga Jesus wahrdeem taja ir finama notektiba un weenprahiga fopbarbiba. Ja ta nebuhtu biftis, tad ta jau fen buhtu fagruwust (17-18 p.). Wina pastahw neatgreestu zilweku firdis un weselas tautas (Lut. 4:6-7; 12:45). Daschus zilweks tas tumfibas lungs wada masat uftrihofchos grehtos, zituss wairat redsamos; daschus tas fahsta fihba pawedeeneem, zituss ar sehdem; daschus ufura neatgreestus, zituss padara netizigus un daschus par deewleedsejem un faimotajeem. Dascheem tas pawehl drufu melot, bet ziteem lahdeees; dascheem jazilbojas, bet ziteem jalaujas. Daschu tas padara mehmum, ta newar neds labu dfrdet, neds runat (14 p.), bet zitu tas atkal plosa. Itin ta Sw. Gara darbs parahdas daschadas dahwanas, ta ari fatana darbs ir daschads. Katrs darbs, nefastanigz ar Jesus mahzibu un darbibu, ir pret Wina. Kas nefakrahi dwehfeles preeksch muhschigas dshiwibas, tas dien winas prom us pasufchanu (23 p.). Schi darbiba fop wadita no fatana un wina engeleem.

II. **Gaismas walsis.** Ta ta pasaulu ir daubj laba, tad wajag ari buht laba awotam. Schis awots ir tas Kungs Jesus, fursch faka: *G a i s m u p a f a u l e s g a i f c h u m s* (Lut. 8:12). Winsch nahza no ta Tehwa pasaulu, lai apfaretu launu un daritu labu; lai pamafinatu fatana walfi un isplatitu Deewa walfibu (20 p.); lai atfwabinatu zilweks no fatana (14 p.) un ta peepilbitu luhgichanas (Mat. 6:13) ug lai gatawotu laudis preeksch Sw. Gara fanemichanas. Winsch nahza atfwabinat weselas tautas no fatana waras, lai tas waretu Deemu pasiht un Tam falfpot. Satans zaur warisejem lamaja to Kungu Jesu par fahwofchu ar Belzebulu fabeedriba (15 p.), lai laudis Tam netizetu un paliftu grehtos. Zaur ziteem satans prafija no Jesus fahdu ahrfahrtigu fihmi no debesim, t. i. laifam faules aptumfchofchanu waj meteora parahdichanos u. t. t. Bet tas Kungs nefad nedarija fihmes preeksch laufchu finkahribas apmeerinafchanas. Winsch bij darijis beesgan daubj labdaribas fihmju, lai laudis tizetu us Wina ta Deewa Dehtu un Pestitaja. Wehl nebij laifs zitas fihmes darit. Garigo nofihmi tee negribeja fapraft un preeksch foda tee wehl nebij pilnigi gatami. Weenu fihmi Winsch teem wehl peesolija (29-30; Mat. 12:40; 12:19-21) un ari dewa.

III. **Gaismas zihna ar tumfibu.** Tas Kungs Jesus ir stiprats par fatanu, fursch apfehdis zilweku. Jesus iidsen fatanu no ta (14 p.). Kura tauta Jesus eeeet, tur fatanam tuhlt faefacht atfahptees (21-22 p.) un pehdigi wisa seme peederes tam Kungam. Kristus ir tains pret zilwekeem un ari pret fatanu, tadeht Winsch lauj zilwekam pascham leetot fawu iwehles spehju un tifto tas iswehlas Jesu par Pestitaju un Kungu, tad tam peedob grehtus un dob muhschigu dshiwofchanu. Winsch ir ari tains pret fatanu un tam pa fahpeeneem leet trift semat un semat pehz Deewam finameem litumeem preeksch garu walfis. Galiga ufwara buhs tam Kungam un Winsch fahis pehdejo wahrdu.

IV. **Ka mums ifturetees schai zihna?** Newaram buht neutrali (23). Iflitdamas neutralitate pret pateefibu ir eenaidibas fihme. Ja muhsu aqs (prahis, iuhdas un apfina, 34 p.) ir nefabojata, neaptumfchota zaur flaudibu, eenaidu waj ziteem grehteem, tad tulit eeraubfifim gaismu, preeksch furas muhsu aqs radita; tulit redsefim, ta gaisma tai (un lihds ar to wifam zilwekam) dara wairat laba neta tumfiba. Tas Kungs Jesus, Wina mahziba un dshiwu ir gaischums. Tas ir wifem redsams (33 p.). Pehz pateefibas falfstofchas dwehfeles to reds un Wina gaisma faprot zilweku, wina ufdeuwumu, ja, paschu fawi labati, pareifati. Tifto pateefiba eefihd firdi, ta ari tulit parahdas us ahreeni zilweka ifturefchana, wahrdes un dshiwu (36 p.).

Rehnireene no deenwibeem bij nahfufi flaufitees Salamana gudribu, furam pee tam bij ari daubj neapdomibu un grehtu; fahdu fodu gan nopelna tee, tas schepat muhsu seme war eepafihtees ar belgrehigo un wisgubro Deewa Dehtu un to nedara (31 p.)? Kas tishcham negrib redset gaismu, ir tishch grehziineeks.

Minimeeschi uislaufijās un tizeja Jonaš weentahrscho runu un atgreesās; zil leelu fodibu gan dabūs tet, kas redsejufchi Jēsus brihnuma darbus waj lasijufchi par teem un neatgreeschās (32 p.).

Ja zilwets tīkai pa dālai atgreeschās, tas ir breesmās atkrift un tapt wehl launats, nēlā tas bijis papreesth (25. 26 p.). Tā tas notīfa ar Juhdu tautu. Tā bij atbshwinata no elstapības, bet nepeenehma Jēsu un tadēhl eekrita warisejismā, tura gals aifweda pee Jerusalemes ipostischanas.

Redakzijas telefons.

Mihleem misionēs draugeem laipni pasinojam, ka spredītis „Bēstischanas zēsch, droshība un preeks” lihds ar Golgatas Rāma sludinajumeem rodrufats „Dšimt. Wehstn.” Nr. 293 sludinajumu nodatā, eenemdams wēselu lapas pusi un ir isplatīts taulā 100,000 eksemplārs. Baldees par peedališčanos pee labā darba! G. Resins.

Apkats.

E e l l c h j e m e.

Atgā pusmiljons eedshwotaju. Pehz fskaitischanas 5. dezembri israhdas, ka Atgā zilwetu pawīfam ir 502,448.

Jubilejas pastmarku leetā: Galwenā pasta un telegrafa walde issinojufe pasta kantoru preefchneekēm ka jubilejas marku leetoščana paleef apgrošibā ari wehl pehz 1. janwara 1914. g. Galigais terminsch leetoščanai naw sinams.

Par kara deenesta pagarināščanu. Atteezotees uš rešora jauno projektu, pagarinat kara deenesta laiku par 3 mehnešcheem „Birsch. Weed.” aistrāda, ka pateefibā deenests buhs pagarinats apmehram par 6 mehnešcheem, jo lihds ičhim deenesta laiks tīkai tīka deh-wets par trihsgadeju, kamehr pateefibā rešerwistūs atlaida ne pehz pilnu 3 gadu nodeenēšanas, ne 1. janwarī, bet septembri waj oktobri, tā ka deenet israhza tīkai 2 gadi un 8 mehnešchi. Turpmat, turpretim paredseta rešerwistu atlaiščana ne septembri waj oktobri, bet otra gada 1. aprīli (pagarinajums teef fskaitīts no 1. janwara lihds 1. aprīlim). Schahdas fahrtības panahkums buhs tas, ka no oktobra lihds 1. aprīlim palīks pee eerotšcheem wēfels eefaukums, t. i. ap. 450,000 wihru. Tā ka tai pašā laikā peenahks flahst jaunefauktee faldati, tad apmehram pusgadu muhfu fashhws armijas meera laikā buhs paleelinats lihds 2,000,000.

Awijēs aistrāda, ka ar jaunās fahrtības eewēščanu trej-fameenības brunotee fpehki peeaus apmehram par pusmiljonu, kam buhs fawa nenoleedsama politiska nošhme. Katrā jīnā Kreemijas jaunais projekts eefkatams par itipri fajuhtanu atbīldi uš Bahzijas un Austrijas armijas pastiprinaščanas projek-

teem. Abas walstis paleelinajufchās fawas armijas ar leelām puhlēm, bet Kreemija ar weentahrschu rihtojumu paleelina fawu armiju lihds 2 miljoneem wihru.

„Tehw.”

Depeelait eereibufchūs pafascheerns wil-zeenōs, furu perfonalam jaruhpejas, ka starp brauzejeem pastahwetu meers un fahrtiba, pee kam wajadīgā gadi-jumā war nemt palihgā schandarmus, — to dšellszēkupahr-waldes eeteiz walsts dšellszēku preefchneekēm un pri-watu dšellszēku direktoreem, uš dšellszēku statutu § 2 pamata.

— Dezembra mehnešcha beigās, gandrihī pa wišu Kreemiju plošijās stiprs negaišs ar fneegputeni, fatīfme bija fēwīfchi apgruhtinata. Dšellszēki stipri nošēbojas leelā fneega dehī. Telegrafa fatīfme tīfufe uš laiku pahtraukta starp Leepaju un Berlini. Schai fneegputenī galu dabujufchi wairafi zilweti: no Schtšhefinas jīno: negaišā eeputinatas leelajā fneegā un nošalufchās 7 perfonas.

Pafchnahwiba Baltijas jūhrā. 52. g. wežā Bafja Kornilowščaja no Bogušlowščas pilšehtas Rije-was gubernā brauza kopā ar wihru uš twaikona „Kuršt” no Rujorkas uš Leepaju. Ap 70 jūhras jūhdēs no Leepajas wina pafchnahwibas noluhkā eeleza jūhrā. Winas nodomu bij pamanijis kahds fuga fahšnfuris, furīch wīnu fāfehra un gribeja atturet, bet nelaimīgā ar pahrbabigeem fpehkeem israhwās no wina rokām un pahr-lehza pār fuga malu. Kapteins Kirīfchfelds bij pama-nijis abeju zihniščanos un pawehleja tuhlin apturet twaikoni. Weenreij wīrs uhdens parahdijās Kornilow-ščajas galwa un tad tuhlin atkal pajuda dšelmē uš wi-šeem laikeem. Pafchnahwneezes nerwi bijufchi fābojati zaur grūhtu dšihwi Amerikā un pehdejā laikā ta flimo-jufi ar gara wahjību. Neškatotees uš wīfam puhlēm, nelaimīgo isglahbt neisdewās.

Schaufmiga flepfawiba. No Šefaterinodaras jīno, ka tureenes Nešlafowščas zeematā, 4 laupitaji nošlepfawojufchi 7 zilwetus. Wīrms nogalinaščanas fwehriškā fahrtā fpihdji-najufchi: nogreēufchi pīrkstūs un zītas fēhrmena dafas, aplaistijufchi ar petroleju un aif-bedšinaufchi. Rahdu puifenu nonahwejufchi treekdami wina galwu pret muhri, tura ari fāfchīhdufi. Nolaupiti 4 un pus rubli. Nezilweti apzeetinati un atfinufchees.

Ahrjemes.

Albanijas jaunais waldneeks, Wiedas prinzis Wīlhelms tīfshot eewests fawā walsti 18. janwarī, un dšihwošhot Durazzo pilšehtinā. Starptautiska fugu no-dafa pawadīshot wīnu.

Abesinijas waldneeks neguš Menelīš II no-miris, jīno no Abis-Abēbas.

Brasilijas pehdeja keisara paglabaschana.

Brasilijas pehdejais keisars Pedro II. pehz fawas at-
teifchanas no Brasilijas keisara trona, atgreesas u/
Portugali, no kureenes Brasilijas keisaru zits bij nah-
fusi. Tur winfch nomira, un Lifabona winfch un wina
laulata draudjene, keisarene, tika paglabati.

Tagad nu Brasilija keisarijma partija attal peeau-
gusi, un no winas puses nahzis preefchlikums, pahr-
west no Lifabonas u/ Brasiliju winau pehdeja keisara un
keisarenes mirstigas atleekas un tas apbedit Brasilijas
galwas pilfchta Rio Schaneira. Schis preefchlikums
no Brasilijas tautas weetneeku fapulzes tika peenemts
ar 63 pret 58 balsim.

Tagad nu u/ Lifabonu tifs fuhitits Brasilijas kara
fugis, lai ispilditu mineto lehmumu. Portugales taga-
dejai republikanistai waldibai tas pilnigi pa prahtram, jo
wina wehlas i/ Lifabonas aisdabut projam wifas wezas
monarchijas atminas.

Brasilija pee tantas mineta keisara Pedro II. un
wina laulatas draudjenes atleeku pahrwefchanas ideja ir
populara. Keisars Pedro II. tur atstahjis leelu pee-
minu. Winfch netika nogahsts zaur revoluziju, bet re-
dsedams republikanistas strahwas augfchanu un pehz
dabas buhdams pahrat mihfsts, lai fawas teejibas aif-
stahwetu ar eerotfcheem, labprahrtigi atteizās. Brasileefchi
tagad eerauga par fawu dabiſko teeſibu, turet fawā
semē paglabatu fawu pehdejo waldneeku pahri. Schi
strahwa tagad it ihpafchi stipra tadeht, fa Brasilija, fa
jau peeminejam, keisarijma ideja pehdeja laika attal fah-
fusi isplatitees. Zehlonš tam ir pahrleeziba, fa sem kei-
sara waldibas Brasilija u/ ahreeni tifs labaki aifstah-
weta. Brasileefchi fewifchi fahchutufchi pret Seemek-
Amerikas Sabeedroto Walstju zenteeneem, isplatit fawu
waru ari pahr Brasiliju. Schi wara buhtu preefch
Brasilijas ne tif politifks, bet ari nazionals juhgs.

Stingree republikaneeſchi pretojas keisara Pedro II.
lihka pahrwefchanai. Wini aifrahda u/ Franziju, tur
fehmina Ludwiga-Filipa laika pahrwedufchi no Sw.
Helenas falas keisara Napoleona I. lihki, un tur pehz
tam nedaudjōs gadōs izzehluſees no jauna keisara walftiba.

Ja keisara un keisarenes lihku pahrwefchana notifs,
tab brasileefchi teem farihkos lepmu apbedifchanu. R. Ww.

Parifē nomiris ſchinis deenās lords Redstofs fawā
82. dſihwibas gadā. Septindeſmito gadu fahkumō, pa-
flaufidams firdsbalkij, lords Redstofs eeradās Peter-
burgā un eefahla garigas farunas daſchu augſtmanu
namōs. Wina runu galwenais faturs bij fauzeens:
„Atgreeschatees no grehteem un tizat ewangelijumam“
(Mark. 1:15).

Augſtas fahrtas laudis ſpeedas dſirdet wina fludi-
naſchanu. Lords Redstofs fludinaja ar leelu ſwehtibu.
Daudſi no lepnajeem ariſtotrateem atſahja iſſchfehridigo
un baudu pilno dſihwi, noſchehloja grehfus un atgreesas
u/ ewangelijuma zeku. Starp teem bij grafi Bobrinſkis

un Kofs, W. A. Paſchfows, grafeene Schuwalow, kna-
ſeenes Gagarin, Liewen, Gokizin u. z.

W. A. Paſchfows glufchi pahrwehrtā fawu dſihwi
un nodewās ewangelija pafludinaſchanai ar leeleeem
panahkumeem. Pehz ſchi dedſiga darbineeſka wahrda tauta
tab ari noſauza wiſu ewangelifko fuſtibu.

1883. g. W. A. Paſchfowu un wina tuwaſo darba
beedri graſu Kofu iſſuhitija pahr robeſchu, tur W. A.
Paſchfows palika lihdi pat fawai nahwei.

Lords Redstofs fawus pehdejos gadus pawadija
Franzija un nodarbojas Parifē ar fludinaſchanu, lihdi
tika aifſautis fawa Kunga meerā.

Schils Alaretijs †. Nomiris Parifē akademijas
lozeſlis Schils Alaretijs, weens no paſihſtamateem raſt-
neekem pagahjuſchā gadu ſintena 70 un 80 gadōs, ſe-
wiſchi nodarbojas ar wehſturi. „Lehw.“

No Parifes wehſta, fa noſitees kara lidotajs
kapt. Lagards. Wina mehanifis eewainots.

52 zilweſi dabuſufchi galu wehſajōs Elbes
uhdenōs leelas wehtras deht, tura ploſijas Wahzija.

W e r f a ſ ā notritis lidotajs Segens, pee ſam winam
abas ſahjas un wina mehanifim mugurſauls pahrlauſti.

Augusta Bebeſa mantineefi uſdemufchi Ziriches
walbei, fa Bebeſs atſtahjis 1,170,000 franku leelu man-
tojumu. Leekas, fa Bebeſs naw wiſai weekritis tai pahr-
leezibai, fa winam wajadſetu paſcham ari u/ ſewi attee-
zinat fawas runas pret kapitaliſmu.

Wehſfulneeks.

Dahrſkop, audſ. — Jarofl. Taps iſpildits. Lai tas
Kungs Juhs ſwehti un eepreezina tabla ſweſchumā.

J. A. — Selburgā. Mahzitajs W. Fellers naw neds namu
pirzis Jelgawā, neds muiſchu Somija, neds atrobas zeetumā, neds no-
mitis, ſato daſchi ſaudis wehletos un tadeht allaſch no jauna iſpaufch.

Wairakeem abonenteem. Suhtat abonentu naudu u. z.
eemafſajumus wiſlabat teeſchi u/ muhſu adreſi. Tā iſſargafatees
no aifſamejumeem u. z. pahrpratumem.

Abon. 234. — Juhh. Braſ. Apſtellejumu iſpilditjam.
Nauda ſanemta.

M. Zeite — Jafutſtā. Dſejas ſanemtas. Palbees. Seemā
gruhti tift atpataf. Deems gahdas turpmāf. Tizat.

S. Redins.

Iſkwihſejumi.

Indijas pag. miſ. P. Stadlaſch 25.—; J. F. Swarre
3.—. „Ar. Wehſn.“ P. Fond. Em. Metjer 1.—; Jahnis
Droſchals — 50; Mias M. Mareneſ 15.—; W. Turks 1.—. De-
riguraſtu iſplatiſchanai J. Balodis, Am. 2.—; J.
Sento 1.—. Ceſſchſemes miſionet J. Balodis 3.50; W.
Betchers, Leep. 1.—. Rinas miſ. (Staniflawam) mahſa Swee-
ris — 50. Pag. miſ. W. Turks 2.—. „Ar. Wehſn.“ iſſu-
tiſchanai par brihwu ſtol. Drife 1.50; P. Bluhmin iſdſe 2.—.
„Ar. W.“ iſſuhitiſchanai zeetum n. A. Erdbergs, 2.—.

